

UNIVERZA V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA ŠPORT

Športno treniranje
Alpsko smučanje

VSEBINSKI IN ORGANIZACIJSKI VIDIKI DELOVANJA ROGOVE ŠOLE SMUČANJA

DIPLOMSKO DELO

MENTOR

Doc. dr. Blaž Lešnik

KONZULTANT

Dr. Matej Majerič

RECENZENT

Izr. Prof. dr. Milan Žvan

ANUŠKA MORE

Ljubljana 2008

» Na smučeh – uživaš zemljo z nogami, božaš tla, spremljaš valovite pregibe pokrajine, lahko drseč preko gladkega snega. In treba je neke genialnosti celega telesa, da uganeš pravo stajo, razdelitev moči po mišicah, nagib telesa, hitrega sklepa, katero pot izbereš – in v trenutku izbiranja: koliko nagle sodbe, jadrnega preudarka, trenutne modrosti! In to razigravanje tvojih sil – to je ples, razigravanje mladosti in kipenje sokov brez erotične primesi, čisto in krepko kakor sneg, ki leži vse naokrog, kakor zrak, ki ga vdihavaš. In zvečer, ko se vrneš z zdravim trdom domov, željan počitka, in vendar prožen v vseh udih – kako se veseliš svojega telesa zdravega centra moči in misli – in čutiš, da je življenje kljub vsemu slast, slast, slast. Truden boš, a nikoli izmučen.«

Oton Župančič, dnevnik 1909

ZAHVALA

Iskrena hvala mojim domačim za vso pomoč in podporo. Hvala, da ste mi omogočili užiti slast ...

alpsko smučanje – Rogova šola smučanja – vsebine učenja smučanja – organiziranost

VSEBINSKI IN ORGANIZACIJSKI VIDIKI DELOVANJA ROGOVE ŠOLE SMUČANJA

Anuška More

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, 2008

STRANI: 83 PREGLEDNICE: 5 GRAFI: 5 SHEMI: 2 VIRI: 27

IZVLEČEK

V diplomski nalogi ob zbranih podatkih predstavljamo delo v Rogovi šoli smučanja in nakazujemo smernice njenega razvoja v prihodnjih letih. Preučili smo delo šole v minulih petih letih in predstavili njen organizacijski model.

Ugotovili smo, da je delovanje Rogove šole smučanja tesno povezano z obratovanjem smučarskega centra Bela. To potrjujejo nihanja v številu tečajnikov glede na število obratovalnih dni smučišča. Vsako leto je s šolo pripravljenih sodelovati več učiteljev, vendar kljub temu primanjkuje strokovnega kadra za delo med tednom. Zbrani podatki kažejo, da Rogova šola smučanja vsako leto uspe povečati svojo zbirko smučarske opreme, namenjene za izposajo.

Glavni del naloge so primerne vsebine in metode dela, ki bodo v pomoč učiteljem pri delu na snegu. Program učenja smučanja je usklajen s programom slovenske nacionalne šole smučanja. V starostni strukturi tečajnikov Rogove šole smučanja je kar 95 odstotkov otrok. Zato namenjajo posebno pozornost učnim metodam, ki so prilagojene najmlajšim. Pri tem prevladujejo igralne oblike, s katerimi učitelji smučanja zabavno in igrivo pripeljejo svoje tečajnike do zelenega smučarskega znanja. Organizacijsko Rogova šola deluje zelo dobro. Ima izdelano zunanjo podobo, vidno in lepo urejeno lokacijo na smučišču, veliko opreme za izposajo in dobro kadrovsko zasedbo. Nekoliko bi bilo treba izboljšati le področje marketinga.

Rogova šola smučanja skupaj s smučiščem Bela v prihodnosti načrtuje uvedbo nekaj novosti pri delu na snegu in v ponudbi za goste. V načrtu je izboljšanje prepoznavnosti ter privabljanje gostov iz sosednje Hrvaške in lokalnih podjetij.

KAZALO

1.0	UVOD	6
1.1	Začetki in razvoj smučanja ter smučarskih središč v Sloveniji.....	8
1.2	Klasifikacija in pogoji, potrebni za smučarsko središče	11
2.0	PREDMET IN PROBLEM DIPLOMSKE NALOGE.....	16
2.1	Predstavitev smučarskega centra Bela	17
3.0	NAMEN IN CILJI DIPLOMSKE NALOGE	20
4.0	METODE DELA.....	21
5.0	RAZPRAVA	22
5.1	Šola smučanja – pomemben dejavnik v turistični ponudbi.....	22
5.2	Delovanje RŠS od sezone 2003/04 do sezone 2007/08	25
5.2.1	Število učiteljev smučanja, vključenih v delo RŠS.....	25
5.2.2	Število tečajnikov RŠS v minulih petih letih	26
5.2.3	Starostna struktura tečajnikov RŠS	27
5.2.4	Smučarska oprema namenjena izposoji tečajnikom RŠS	28
5.2.5	Izposojena oprema.....	29
5.3	Predstavitev organizacijske sheme RŠS.....	30
5.3.1	Celostna podoba RŠS	30
5.3.2	Lokacija RŠS.....	32
5.3.3	Struktura vodenja in odločanja v RŠS.....	32
5.3.4	Kadri v RŠS.....	35
5.3.5	Program dela RŠS	38
5.3.6	Trženje v RŠS.....	40
5.3.7	Sodelovanje med RŠS in Smučarskim centrom Bela.....	41
5.3.8	Sodelovanje RŠS z matičnim društvom SD Krka Rog	44
5.4	Predstavitev vsebinske sheme RŠS	45
5.4.1	Krog učenja v RŠS	47
5.4.2	Vsebinski sklopi poučevanja v RŠS.....	48
5.5	Strategija razvoja RŠS v prihajajočih letih	77
6.0	SKLEP.....	79
7.0	ZAKLJUČEK.....	81
8.0	LITERATURA:.....	82

1.0 UVOD

Sodobna družbena dinamika danes zelo omejuje človeka pri zadovoljevanju prvine potrebe po gibanju. Vse manj je prostega časa, v katerem lahko posameznik svobodno izbira, kaj bo počel. Dodatna ovira za gibanje v naravi je zimski čas. Kljub temu ljudje čutimo potrebo po fizični dejavnosti in se ji tudi predajamo. V zimskih mesecih izrabljamo ure oz. dneve aktivnega oddiha predvsem za alpsko smučanje, deskanje na snegu, hojo in tek na smučeh, drsanje, sankanje in podobno. Smučanje kot celota je temeljna sestavina športnega delovanja Slovencev. V našem prostoru je to športna panoga, katere korenine segajo daleč v preteklost in lahko rečemo, da je smučanje nacionalni simbol.

Alpsko smučanje nagradi posameznika za uspešno izvedbo ali pa kaznuje njegove napake. Tudi »domače« smučišče in »tisočkrat« izpeljana proga nista dvakrat ista. Vedno, ko stojimo na vrhu hriba, smo pred novim izzivom, in spreminjajoče se razmere nas vsakokrat silijo v nenehno razvijanje tako telesnih kot psihičnih sposobnosti. Prav zato je alpsko smučanje med najzahtevnejšimi športnimi zvrstmi, hkrati pa najlepšimi.

Alpsko smučanje je poleg tekmovalne športne zvrsti tudi ena od najbolj množičnih rekreativno-razvedrilnih dejavnosti v naravi pozimi. Je šport za vsakogar. Vsak lahko uživa v belini zimske pokrajine skupaj z družino ali prijatelji. Čustveni naboj ob uspešnem zavijanju po zasneženem bregu je neizbrisen. Za to, da je zavijanje uspešno, varno in zabavno, pa ljudje potrebujejo ustrezno znanje in opremo. Na širšem območju jugovzhodne Slovenije za oboje že dvanajst let vzorno skrbi Rogova šola smučanja. Njeni strokovno usposobljeni učitelji posredujejo posamezniku zeleno smučarsko znanje v najkrajšem možnem času. Ob tem pa so učitelji smučanja pomemben člen turistične ponudbe vsakega zimskošportnega centra. S svojim pozitivnim pristopom lahko veliko pripomorejo k temu, da se gost ob učenju tudi zabava in zaključi svoj oddih zadovoljen.

Rogova šola smučanja je ena izmed štirinajstih smučarskih šol, ki so vključene v združenje šol smučanja Slovenije in delujejo v različnih smučarskih centrih po Sloveniji. Rogova šola smučanja je tesno povezana s smučarskim centrom Bela, kjer

ima svoje prostore in opravi večino tečajev. V diplomski nalogi želim podrobneje predstaviti in analizirati razvoj ter organiziranost Rogove šole smučanja, določiti smernice poučevanja na snegu ter nakazati strategijo razvoja v prihodnosti.

1.1 Začetki in razvoj smučanja ter smučarskih središč v Sloveniji

Smučanje je slovenski nacionalni šport. Za to trditev je več razlogov, najpomembnejši med njimi so: starosvetno bloško smučanje, zgodnja uvedba športnega (tekmovalnega) smučanja, razvoj množičnosti smučanja in posledično povečanje števila strokovnih kadrov, priprava in izvedba velikih smučarskih prireditev, kot so tekme za svetovni pokal v alpskem smučanju v Kranjski Gori in na mariborskem Pohorju, tekmovanja za svetovni pokal in svetovna prvenstva v nordijskem smučanju v Planici, na Pokljuki in v Kranju ter ne nazadnje uspehi slovenskih tekmovalcev na tekmovanjih najvišjega ranga. V uvodu svoje knjige *Bloško starosvetno smučanje* in besedje Rudolf Badjura pravi, da je segel glas o slovenskem smučanju daleč prek meja domovine vsaj dvakrat v zgodovini: prvič ob izidu Valvasorjeve knjige *Slava Vojvodine Kranjske* leta 1869, ki Slovence predstavlja kot najstarejše smučarje Alp in Srednje Evrope in drugič, ko je v Planici leta 1936 Avstrijec Sepp Bradl prvič v zgodovini na smučeh poletel prek 100m (Badjura, 1956). Slovenci smo lahko prav posebej ponosni na to, da smo eden od redkih narodov, ki ima svoje ime za smuči in ne uporabljamo besede *ski*, ki izhaja iz Skandinavije (Guček, 1998). Eden izmed najbolj zaslužnih za napredek smučanja v Sloveniji v začetku 20. stoletja je bil Rudolf Badjura, začetnik organiziranega smučanja. Pozimi 1913/14 je vodil dva smučarska tečaja za športnike, lovce in gorske vodnike. Nekateri meščani Ljubljane so se tedaj privajali na smuči na Tivolski livadi. Badjura ni bil le začetnik športnega smučanja v Sloveniji, ampak je tudi širil zimski turizem z izleti in turami na smučeh, uvedel in vodil je redne smučarske tečaje, poslovenil je številne smučarske izraze, ob vsem tem pa je leta 1924 napisal prvo smučarsko knjigo v slovenščini z naslovom *Smučar*. Leta 1921 je bil ustanovljen zimskošportni odsek pri Slovenski športni zvezi in prva tekma za prvenstvo Jugoslavije, leto pozneje pa Jugoslovanski zimskošportni savez (JZS) (Guček, 1998). V obdobju med obema vojnama je bil leta 1920 ustanovljen »1. slovenski smučarski klub«, čeprav je bil na gradu Snežnik že prej ustanovljen smučarski klub, vendar z drugačno vsebino. »1. slovenski smučarski klub« je kmalu propadel zaradi izjemno močnih smučarskih klubov v okviru Ljubljanskega športnega kluba in športnega kluba Ilirija. Ustanovitev smučarskih klubov v Ljubljani po prvi svetovni vojni je bila sprva namenjena učenju smučanja, že v prihodnjih letih pa se je pojavila želja po tekmovanju. Po prvi svetovni vojni je prevladovala plužna tehnika smučanja. Tik pred drugo svetovno vojno se je

pojaviła vrtilna tehnika. Z novo tehniko je bilo možno smučati hitreje med zavoji. Med drugo svetovno vojno se je razvoj smučanja in tehnike ustavil. Smučiči so uporabljale manjše skupine partizanov, ki so sčasoma naraščale, tako da so celo ustanovili manjšo tovarno smučiči za potrebe vojske v Cerknem (Guček, 1998).

Slovenska posebnost turističnih bivalnih objektov v visokogorju je »bajtarstvo«, ki se je razvilo na Veliki planini. Poleti so bile te kočice namenjene pastirjem, pozimi pa so samevale. Tako so leta 1930 meščani dobili idejo, da bi pozimi najeli te kočice in uživali v izletih na smučeh. Nastajati so začela cela naselja tipskih lesenih hišic, ki so bile brez elektrike, vodo so črpali iz kapnic. Po letu 1934 so začeli postavljati planinske kočice na Zelenici, Voglu, Pohorju in še kje.

Zdravko Zore je leta 1931 uredil smučišče v Kranjski Gori. Smučarske turiste je vabil v svojo smučarsko šolo, čez leto pa je vodil tečajnike na Vršič in Kredarico, kjer je bil takrat še ostanek ledenika. Prvo vzpenjačo v Sloveniji je skonstruiral inženir Bloudek in leta 1936 so se odločili, da jo bodo postavili na lokaciji med Planico in Tamarjem, prvo vlečnico v Sloveniji pa so postavili na Črnem vrhu nad Jesenicami leta 1947. Smučarski klub Enotnost je leta 1950 dal pobudo za gradnjo prve sedežnice v Sloveniji, ki naj bi v dveh stopnjah prepeljala smučarje iz Preske (820 m) na vrh Vitranca (1651 m). Za ta projekt ni bilo velike podpore, saj je prevladovalo mnenje, da bo namenjena predvsem tekmovalcem in ne razvoju turizma. Gradnja se je vendarle začela, vendar so za postavitev prvega dela potrebovali osem let. Za gradnjo športnega središča za zimske in letne športe na Pohorju in v Mariboru sta se zavzela Franci Čop in Marjan Kožuh. Leta 1949 so začeli graditi sedežnico, ki je začela obratovati leta 1952 in je bila prva sedežnica na Balkanu. Leta 1955 so natisnili barvni risani prospekt projekta športno-turistični center Pohorje – Maribor. Iz doline pod Pohorjem so načrtovali krožno kabinsko žičnico z zmogljivostjo štiristo potnikov na uro in s petdesetimi štirisedežnimi kabinami. Ob zgornji postaji sedežnice so postavili sodobno restavracijo in manjši hotel. V dolini naj bi zgradili športni stadion z dvanajstimi tenišskimi igrišči, atletsko stezo, dvema nogometnima igriščema in druge športne objekte ob restavraciji. Ob Mariborskem otoku naj bi bili bazeni za tekmovanja in rekreativno kopanje. Prva krožna kabinska žičnica v Sloveniji je začela obratovati leta 1957. Zaradi nižje ležečega Pohorja in zim, manj radodarnih s snegom, so že pred letom 1960 začeli razmišljati o umetnem zasneževanju. Leta

1986 so se lotili projekta za umetno zasneževanje že pri +3°C. Priljubljeno smučišče prebivalcev Kranja, Kamnika in Ljubljane je bil Krvavec. Že leta 1910 so tja zahajali smučarji kluba Dren. Prvo krožno dvosedežnico so tam zgradili leta 1958, a je bila namenjena le prevozu smučarjev iz doline do gornje postaje z višinsko razliko 885 metrov. Smučarji so še vedno morali pešačiti s smučkami na nogah, ker nad sedežnico takrat ni bilo nobene žičnice. Zato so postavili vlečnico, ki jo je lahko uporabljalo štirinajst smučarjev naenkrat. Šele leta 1966 so zgradili prvo sedežnico, in sicer od Gospinca do Doma na Krvavcu. Stara krožna sedežnica je bila že dotrajana in leta 1974 so ob njej zgradili novo krožno kabinsko žičnico. Sledila je še cela vrsta žičnic in vlečnic na Krvavcu. Prvo kabinsko nihalko na Veliko planino so postavili leta 1963 in je sprejela trideset smučarjev, po obnovitvi pa petintrideset. Tri leta pozneje je sledila še sedežnica. V Bohinju je bila leta 1964 zgrajena še ena kabinska nihalna žičnica. Kabina je iz doline ob Bohinjskem jezeru na Vogel prepeljala le šestnajst ljudi naenkrat. Nabirale so se dolge vrste čakajočih smučarjev, zato so jo obnovili že čez štiri leta. Čeprav je imela po obnovi zmogljivost trideset ljudi, s tem še niso odpravili čakalnih vrst. Na smučišču so najprej postavili vlečnice, ki so jih pozneje zamenjali s sedežnicami (Guček, 1998). Po drugi svetovni vojni se je v Sloveniji smučanje, predvsem alpsko, močno razvilo. Kranjski Gori so že drugo leto obstoja svetovnega pokala leta 1961 zaupali organizacijo slaloma in veleslaloma FIS. Leta 1968 so v Kranjski Gori nastopili takrat največji mojstri alpskega smučanja na prvem tekmovanju za pokal Vitranc. Tistega leta sta domačina Peter Lakota in Blaž Jakopič osvojila prve točke svetovnega pokala za Slovenijo. Na mariborskem Pohorju je potekalo tekmovanje za svetovni pokal v alpskem smučanju v ženski konkurenci, prvič leta 1964. Mariborsko Pohorje je to tekmovanje dobilo zaradi tradicije, saj so prvo tekmovanje pripravili že leta 1946 (Guček, 1998).

Smučanje in smučarska oprema sta se skozi zgodovino zelo razvijala. Od obdobja, ko je človek uporabljal smuči zgolj kot lovec, kmet, vojak ali popotnik, se je seveda veliko spremenilo. Današnje podobo je alpsko smučanje začelo dobivati v zadnjih sedemdesetih letih. Z razvojem smučarskih tekmovanj in s splošnim družbenim napredkom se je alpsko smučanje tako razmahnilo, da ga številni štejejo med najbolj priljubljene in množične oblike zimske rekreacije. Kljub temu se je pred nekaj leti zanimanje za smučanje zmanjšalo, delno kot posledica zelenih zim, pa tudi zaradi upočasnjenega napredka pri razvoju opreme, ki se več let ni bistveno spremenila.

Prava revolucija pri opreми in zaradi tega tudi v tehniki smučanja je pojav smuči s poudarjenim stranskim lokom in tako imenovane carving (zarezano) tehnike. Čeprav je o načinu vodenja zavojev brez oddrsavanja pisal Francoz Georges Joubert že leta 1966, se je njegova ideja začela množično uresničevati šele po letu 1990 (Lešnik, 2002).

1.2 Klasifikacija in pogoji, potrebni za smučarsko središče

Za razvoj smučarskega središča je poleg naravnih pogojev zelo pomembna turistična infrastruktura, predvsem smučarske proge in vzpenjače. Od njihove razprostranjenosti, raznolikosti in težavnosti ter lege z zanesljivo snežno odejo je močno odvisna privlačnost turistične ponudbe smučarskih središč (Jeršič, 1989). Zelo pomembna za razvoj smučarskega središča je tudi lokacija in prometna povezanost oziroma dostopnost, kajti težje dostopna smučarska središča so ponavadi manj atraktivna za turiste. Večja smučarska središča ležijo ob večjih krajih ali mestih, ki so bili razviti že pred pojavom smučarskega središča, ali pa so se razvili prav na podlagi razvoja smučarskih središč in se oblikovali v zimsko-športne turistične kraje.

Stopnja turističnega povpraševanja postopoma upada z naraščajočo oddaljenostjo od izhodišča. Zato se z oddaljenostjo od izhodišč postopoma manjša tudi vrednost turistično privlačnih prvin. Na drugi strani je večja razdalja lahko vzpodbujevalni dejavnik turističnih potovanj. Čim večja je razdalja, tem razburljivejše in s tem privlačnejše je lahko potovanje — obiskovanje smučarskih središč v tujini (Jeršič, 1985). Slovenska smučarska središča imajo dokaj ugodno dostopnost. Posamezna smučarska središča se odlikujejo po že obstoječi kvaliteti in številu prometnih zvez in s tem ugodnejši dostopnosti. To so predvsem: Maribor, Bled (cesta, letališče, železnica), Krvavec (bližina glavnega mesta, letališče), Kranjska Gora. Oddaljenost slovenskih smučarskih središč od najbližjih letališč in železniških postaj se giblje v mejah do največ eno uro, kar je zelo ugodno.

Za nastanek smučarskega središča so zelo pomembne snežne razmere, saj ne zadostuje vsakršna snežna odeja. Po debelini mora biti taka, da se lahko razvijajo zimski športi, predvsem smučanje. Kdaj je snežna odeja dovolj visoka, je odvisno

predvsem od tal in kakovosti snega. Čim bolj homogena so tla in čim večja je gostota snežne odeje, tem manj snega potrebujemo. Za izvajanje zimskih športov zadostuje že 15 centimetrov zmrznjenega snega, vendar te na travnatih tleh, oziroma tleh, ki so pokrita s preperelino. Na področjih, ki ležijo nad zgornjo gozdno mejo večinoma brez sklenjene prepereline in z zakraselimi tlemi, je za kvalitetno izvajanje zimskega športa potrebna vsaj 50 centimetrov debela snežna odeja, vendar na izrazito skalnatih kraških tleh niti 50 centimetrov snega, pri prvem sneženju brez zmrznjenih spodnjih plasti ni dovolj za ugodno smuko (Zor, 1968). Trajanje snežne odeje je eden najpomembnejših faktorjev za razvoj smučarskega središča. S pojavom umetnega zasneževanja nekatera smučarska središča niso več toliko odvisna od radodarnosti narave s snegom, vendar je proizvodnja umetnega snega možno le pri temperaturah pod lediščem. Trajanje snežne sezone (višina snežne odeje, ki je še ugodna za smučanje) je odvisna od več naravnih dejavnikov, predvsem količine padavin, nadmorske višine, orientacije pobočij, sestave tal, vetrov, megle in osončenja. Možno je tudi, da snežna odeja skopni, kar ob visokih temperaturah povzroči prekinitev turistične sezone. V Sloveniji traja snežna sezona nekako od sredine decembra do sredine aprila, seveda različno od smučišča do smučišča in odvisno od karakteristik zime. Znano je, na primer prvomajsko smučanje na Rogli na 1517 metrih nadmorske višine. Na nadmorskih višinah nad 1500 metrov zimske odjuge manj vplivajo na kakovost snega (mehčanje ob odjugi in pretirano strjevanje po ponovnem znižanju temperatur) kot na nižje ležečih smučiščih. Nad to višino se tudi pogosteje obnavlja snežna odeja, kar pomeni boljše snežne pogoje. Za smučanje so najprimernejše severna, severovzhodna ali severozahodna orientacija. Stopnja osončenja ne vpliva le na trajanje snežne odeje, temveč tudi na njeno kvaliteto. Izrazito južno ležeča smučišča so pri relativno visokih temperaturah zraka ob jutrih in večerih ledena, sredi dreva pa zmehčana in mokra. Vendar imajo delno osenčena smučišča prednost pred popolnoma osenčenimi, saj je po njih prijetneje smučati in so bolj pregledna zaradi svetlobne plastičnosti.

Geološka podlaga in reliefna izoblikovanost posredno zelo vplivata na zimsko-športni turizem. Za razvoj smučarskega središča je najbolj primerna geološka podlaga kristalinskih kamnin, kajti geomorfni procesi njeno površje izoblikujejo bolj zaobljeno. Zaradi neugodnega reliefa se pri nas ni razvilo nobeno večje smučarsko središče. Če upoštevamo, da je v Sloveniji 15% slabih, 50% srednje zmogljivih, 25% dobrih in

10% zelo dobrih smučarjev lahko rečemo, da povprečni slovenski smučar presmuča 650 metrov na uro (Jeršič, 1989). Za smučanje so potrebni različni nakloni pobočij, saj posamezni smučarji različno obvladajo tehniko smučanja. Smučarske proge morajo biti izpeljane tako, da omogočajo smučanje različnim kategorijam. Tako smučarska središča težijo h gradnji:

- lahkih prog = modra barva (prečni in vzdolžni nagib ne sme presegati 25% z izjemo krajših odsekov na odprtem terenu),
- srednje težkih prog = rdeča barva (prečni in vzdolžni nagib ne sme presegati 40% z izjemo krajših odsekov na odprtem terenu),
- težkih prog = črna proga (proge, katerih maksimalne vrednosti presegajo vrednosti za rdeče).

Smučarska središča vseh treh težavnostnih stopenj so privlačna za širok krog smučarjev, medtem ko proge, ki so samo lahke ali težke, privabljajo le določen tip smučarjev (Jeršič, 1989). Višinska razlika med spodnjo in zgornjo postajo smučarske žičnice nekega kraja oziroma denivelacija žičnic in smučarskih prog zelo vpliva na kvaliteto smučišča. Za smučanje je privlačnejše smučati po daljših progah. Bolje opremljeno smučarsko središče naj bi imelo vsaj eno smučarsko progo z denivelacijo 500 metrov ali več. Daljše proge so privlačnejše tudi zato, ker ni potrebno velikokrat čakati v vrsti na vožnjo z žičnicami.

Za najbolj razvita smučarska središča v gorskem svetu Alp je značilno, da imajo deset do dvajset krat večje število ležišč kot prebivalcev. Zimsko-športni turizem je sezonski turizem in traja največ pet do sedem mesecev letno. Zato zimsko-turistični kraji in z njimi smučarska središča ponujajo tudi letni turizem, z namenom, da bi s tem čim bolj izkoriščali nastanitvene kapacitete skozi celo leto.

Smučarska središča so primarno vezana na aktivno športno udejstvovanje, predvsem smučanje. Vse ostale športne in druge dejavnosti so drugotnega značaja, ki dopolnjujejo ponudbo smučarskih središč in so zelo pomembna za počutje turistov. Zato je za smučarsko središče najvažnejša čim boljša kvaliteta snega, zaželena je

orientacija, čim višja nadmorska višina, čim višja razlika v nadmorski višini (denivelacija), čim daljša dolžina in različni nakloni smučarskih prog, ki naj bodo primerne za vse vrste smučarjev, vključno s tekmovalnim poligonom.

Nova hotenja in navade turistov, ki jim je zimsko-športna rekreacija poglaviti motiv preživljanja prostega časa, so pospešili razvoj smučarskih središč in s tem smučarskih terenov v alpskih turističnih krajih. Smučarska območja so prostorsko razširili s številnimi dolgimi in raznovrstnimi smučarskimi progami različnih težavnostnih stopenj. Ceste, žičnice in smučarske proge so podaljšali v višinski pas z zanesljivo snežno odejo. Sosednja smučarska središča so med seboj povezali v širša omrežja žičnic in smučišč. Ti novi gorski turistični kraji so locirani v območje, od koder je možno speljati razvejano omrežje žičnic in smučišč v okoliške gore, iz istega izhodišča, ki je hkrati tudi skupni cilj (Jeršič, 1989).

Razvrstitev in klasifikacija smučarskih središč poteka po več kriterijih:

a) Denivelacija žičnic in smučarskih prog:

Z večanjem denivelacije se večja stopnja privlačnosti smučarskih središč.

- najmanj ena smučarska proga z denivelacijo 1000 metrov,
- pretežno število smučarskih prog z denivelacijo nad 500 metrov,
- pretežno število smučarskih prog z denivelacijo pod 500 metrov.

b) Nadmorska višina:

Višinska lega smučišč je eden izmed posebno pomembnih naravnih lokacijskih dejavnikov. Ugodno območje za bivanje turistov je v višinskem pasu med 1200 in 2000 metri, vendar se smučišča gradijo višje zaradi neugodnih vremenskih razmer za smučanje, ki vladajo na nižjih nadmorskih višinah.

- pretežno število smučarskih prog nad 1000 metrov nadmorske višine,
- pretežno število smučarskih prog pod 1000 metrov nadmorske višine.

c) Raznovrstnost naklona:

Smučarska središča z različnimi nakloni so privlačnejša za smučarje, zato morajo imeti večja smučarska središča smučarske proge vseh naslednjih težavnostnih stopenj in naklonov:

- zelo lahka smučišča 10-20%
- lahka smučišča 20-30%
- srednje težka smučišča 30-45%
- težka smučišča 45-60%

Smučišča z nagibom pod 10% imajo značaj smučarskih poti (smučarski tek), nad 60% pa so večinoma neuporabna (Jeršič, 1985).

d) Kapaciteta oziroma zmogljivost žičnic:

Izraža se s številom turistov, ki jih lahko prepeljejo žičnice od spodnjih do zgornjih postaj v eni uri (število oseb/h). Še pogosteje izražamo zmogljivost žičnic s številom oseb/h krat višinski meter. Ta kazalec nam omogoča popolnejšo primerjavo med posameznimi smučarskimi središči.

e) Optimalna zmogljivost žičnic:

Prikazuje približno število smučarjev, ki jih lahko prepelje žičnica brez čakanja v vrsti.

f) Kapaciteta oziroma zmogljivost smučišč:

Na tej osnovi dobimo število, ki pove, kolikšna površina v kvadratnih metrih je na voljo posameznemu smučarju. Iz tega je mogoče izračunati tudi kapaciteto oziroma zmogljivost smučarjev na hektar urejenih smučišč (Jeršič, 1985; Zor, 1968).

g) Kriteriji za razvrstitev so lahko še:

- dostop in prometne povezave,
- varnost na smučišču,
- trajanje snežne odeje,
- dopolnilna ponudba smučišča itn.

2.0 PREDMET IN PROBLEM DIPLOMSKE NALOGE

Alpsko smučanje je ena od najpomembnejših športno-razvedrilnih dejavnosti v naravi pozimi. Znanje smučanja pomeni večjo kakovost življenja posameznika. Vedno, ko stojimo na vrhu hriba, smo pred novim izzivom, in vsakokrat nas spreminjajoče se razmere silijo v nenehno razvijanje tako telesnih kot psihičnih sposobnosti. Čustveni naboj ob uspešnem zavijanju po zasneženem bregu je neizbrisen. Za to, da je zavijanje uspešno in varno, na širšem območju jugovzhodne Slovenije skrbi Rogova šola smučanja. Ta je po dvanajstih letih uspešnega dela na področju poučevanja smučanja na razpotju. Zamenjava lastništva na smučišču, kjer deluje, in spremembe v društvu, katerega sestavni del je, terjajo drugačno organiziranost in dopolnjeno vsebino. Iz neprofitne šole smučanja, ki je uspevala pokrivati svoje stroške, preostala sredstva pa vsako leto nameniti za nakup opreme, jo je treba komercializirati. To seveda zahteva bolj profesionalen odnos vodstva, učiteljev smučanja in preostalih članov Rogove šole smučanja (v nadaljevanju besedila RŠS).

Turizem je postal ena od pomembnejših gospodarskih dejavnosti tudi v Sloveniji. Učitelji smučanja morajo zato imeti vsaj osnovno znanje o ponudbi in povpraševanju, o potrebah in željah gostov na snegu ter dejavnikih uspešnosti pri poučevanju smučanja. Kakovostna šola smučanja lahko namreč močno pripomore k pozitivnemu vtisu, ki ga dobi obiskovalec zimskošportnega središča.

V diplomski nalogi ob zbranih podatkih predstavljamo delo v RŠS ter nakazujemo smernice njenega razvoja v prihodnjih letih. Oblikovati želimo praktični vodnik, ki bo učiteljem v šoli smučanja ponudil konkretna navodila za lažje učenje smučanja in dela v šoli nasploh. Vseboval bo navodila o tehniki alpskega smučanja in didaktične podlage za poučevanje smučanja. Izhodišče za to je program nacionalne smučarske šole Slovenije, desetletna praksa pri delu v RŠS ter pedagoško delo na snegu v drugih smučarskih središčih.

Namen naloge je tudi predstaviti opis del in obveznosti, kodeks etike učiteljev in organizacijski program RŠS, ki razčleni šolo na področja sodelovanja s smučarskim centrom Bela in lokacijo delovanja, sodelovanja s Smučarskim društvom Krka Rog, celovito podobo RŠS, vodenje, kadrovanje in marketing v RŠS.

2.1 Predstavitev smučarskega centra Bela

Smučarski center Bela se nahaja na področju Kočevskega Roga ob osi Ivančna Gorica – Dolenjske Toplice – Semič - Črnomelj in je del občine Semič. Zahodna namišljena meja je masiv Kočevski Rog z vrhom Visoki Rog 1099 m in vrhom Kopo 1077 m, vzhodna meja pa regionalna cesta z naselji Dolenjske Toplice – Črmošnjice – Brezovica - Kot pri Semiču. Na področju so razen naselij ob regionalni cesti opuščena, a občasno naseljena okolja bivših vasi: Komarna vas, Gričice, Gače z vrhovoma Vinica 1030 m in Škrilj 1012 m, Ribnik, Resa, Travnik, Kleč, Planina, ki je stalno naseljena in razgledna točka Mirna Gora 1047 m s planinsko kočjo.

Navedena pokrajina je bila redko naseljena že v času pred drugo svetovno vojno. Po vojni je gozdno gospodarstvo zgradilo makadamske gozdarske ceste za eksploatacijo gozdov. Vse bivše, opuščene in porušene vasi so tako z gozdarskimi cestami povezane med seboj in z regionalno cesto v dolini.

Območje Črmošnjic s Srednjo vasjo in Gačami sodi med območja s posebnimi razvojnimi problemi. Območju je podeljen status turističnega območja in je del projekta »Po poteh dediščine Dolenjske in Bele krajine«, ki se odvija pod okriljem Phare. Razen naravnih danosti tega področja, ki omogočajo razvoj zimskega in poletnega turizma, v tem delu Slovenije ni možnosti za razvoj drugih dejavnosti. Tradicionalna sta lov na masivu Kočevskega Roga in Gorjancev ter ribolov na Krki. Ožje področje je izrazito gobarsko, svetovno znano in cenjeno po izrednem številu gob. V bližnji okolici je vrsta kulturnih, sakralnih in zgodovinskih spomenikov. Krajinsko ima področje elemente nacionalnega parka in je zaradi svojega izvirnega in nedotaknjene okolja evropski fenomen.

Na področju Črmošnjic in Gač je obstaja tradicija smučanja že pred drugo svetovno vojno. Gače so bile v Kočevskem Vestniku leta 1939 označene kot smučarski center in razgledna točka. V letih 1938 in 1939 je bila na Gačah organizirana smučarska šola. Udeleženci so spali in jedli v Črmošnjicah, na smučišče pa so odhajali peš ali z vozom. Leta 1957 je bilo organizirano slovensko smučarsko prvenstvo gozdarjev. Progo, široko 15 metrov in dolžine 1300 metrov z višinsko razliko 250 metrov je trasiral znani smučarski delavec Lakota. V šestdesetih in sedemdesetih letih so na

blago strmih košenicah ob Črmošnjicah organizirali smučanje, sindikalne smučarske tekme in po dolini tekaška tekmovanja. Na pobudo Tovarne zdravil Krka iz Novega mesta je bil leta 1980 organiziran iniciativni odbor v katerem so bile vključene občina Novo mesto in vse belokranjske občine ter nekatera podjetja. V biroju tovarne Krka je bil izdelan projekt smučarskega središča. Leta 1982 je bila zgrajena prva faza, z eno progno široko povprečno 50 metrov, dolžine 1200 metrov med Gričicami in Gačami z višinsko razliko 300 metrov ter z dvema progama na Gačah dolžine 450 in 500 metrov z višinsko razliko 100 metrov. Postavljene so bile tri Graferjeve vlečnice s sidri, kupljen teptalni stroj in zgrajena restavracija s sto sedeži. V naslednjih letih je bila zgrajena nova progna dolžine 1000 metrov, širine 40 metrov z višinsko razliko 245 metrov, ob njej pa tudi progna za šolo smučanja 200 krat 30 metrov, dve novi vlečnici in nov teptalni stroj. Dolga leta je smučišče delovalo v okviru Krke Zdravilišč, dokler niso konec leta 1999 ustanovili družbo Smučarsko rekreacijski center Rog Črmošnjice. Krka je do takrat glede na tedanjo vrednost v omenjeno smučišče že vložila pol milijarde tolarjev. Nova organizacija, ki so jo ustanovile: Krka Zdravilišča kot največji lastnik in občine Novo mesto, Semič, Črnomelj, Metlika, Dolenjske Toplice, Žužemberk, Škocjan in Mirna peč, ni nikoli zares zaživela kot prava in samostojna družba. Delno je bil sicer izpeljan projekt umetnega zasneževanja in pred zimsko sezono 2001/2002 postavljena rabljena trisedežnica. Pet vlečnic in sedežnica lahko prepeljejo 5.400 smučarjev na uro.

Pred tremi leti je smučišče kupila Iskra Kondenzatorji d.d. Semič in ga preimenovala v Smučarski center Bela. Jeseni 2007 je bil s pomočjo sredstev Fundacije za šport dokončan projekt umetnega zasneževanja. Ob ugodnih vremenskih razmerah lahko tako zdaj 85 odstotkov smučišča pokriva umetni sneg. Žal pa lastniki nimajo v načrtih za prihodnost nobenih novih investicij, ampak le opravljanje nujnih vzdrževalnih del na obstoječi infrastrukturi.

Slika 1: Smučarski center Bela

Vir: URL: <http://www.sc-bela.si/>

Slika 2: Smučarski center Bela

Vir: Vidmar Igor

3.0 NAMEN IN CILJI DIPLOMSKE NALOGE

S kakovostno vsebinsko in organizacijsko shemo se RŠS lahko razvije v uspešno turistično institucijo, ki bo vključena v širšo ponudbo smučarskega centra Bela. Prav od kakovosti delovanja šole smučanja sta lahko v veliki meri odvisna počutje in ocena obiskovalcev zimskošportnega turističnega centra Bela. Z opredelitvijo primerne sheme za neovirano in kakovostno delo v smučarski šoli se bo oblikoval vzorec, ki bo lahko opora in pomoč tudi drugim smučarskim šolam po Sloveniji.

Na podlagi tega so opredeljeni ti cilji:

- Na podlagi zbranih podatkov predstaviti delovanje RŠS v minulih petih letih.
- Povečati kakovost dela usposobljenih učiteljev smučanja.
- Opredeliti vsebinski in organizacijski model RŠS v okviru delovanja smučarskega centra Bela.
- Poiskati nove možnosti delovanja za komercializacijo RŠS.
- Razširiti ponudbo in delovanje RŠS približati potrebam uporabnikov.

4.0 METODE DELA

Diplomska naloga je monografskega tipa.

Naloga temelji na podatkih zbranih iz dokumentacije RŠS, domače in tuje strokovne literature s področja učenja smučanja in komunikaciji z učitelji ter gosti RŠS. Predvsem pa na podlagi lastnih izkušenj pri vodenju šole smučanja, organizaciji tečajev in petnajstletnem poučevanju alpskega smučanja v Sloveniji in tujini.

5.0 RAZPRAVA

5.1 Šola smučanja – pomemben dejavnik v turistični ponudbi

V komercialni šoli smučanja, kjer je pouk tržna storitev, za katero kupec plača, je vselej kriv ponudnik, če je odjemalec razočaran in nezadovoljen.

Dejstvo je, da postaja turizem – tudi zimski – pomembna gospodarska dejavnost, v kateri moramo učitelji smučanja najti svoje mesto. Zimski turizem s svojimi oblikami kaže ne le količinsko rast, temveč predvsem kakovostno, ki ji je treba nenehno slediti. Kaže se v vse večjem številu različnih želja in potreb domačih in še zlasti tujih gostov ter v pestrejši zimskošportni ponudbi turističnih središč, ki sledijo omenjenim željam in potrebam.

Pestra in vsestranska turistična ponudba, v katero sodi tudi šola smučanja, je poleg drugih dejavnikov ključ do uspeha pri promociji posameznega zimskošportnega središča.

PROGRAMSKO naj bi sodobna smučarska šola obsegala:

1. šolo smučanja za predšolske otroke (od 3 do 6 let),
2. šolo smučanja za šolarje (od 6 do 15 let),
3. šolo smučanja za mladino (od 16 do 25 let),
4. šolo smučanja za družine,
5. šolo smučanja za odrasle (od 25 do 55 let),
6. šolo smučanja za upokojence,
7. šolo smučanja za posebne skupine (npr. invalide).

Iz navedenega sledi, da so posamezniki in skupine iz celotne populacijske strukture morebitni uporabniki storitev smučarske šole v posameznih zimskošportnih središčih, ob upoštevanju določenih pogojev. To pomeni, da bi naše, torej slovenske smučarske šole, povezane v nacionalni šoli, izvajale raznolike programe za različne skupine domačih in tujih gostov (Žvan in drugi, 1996).

Prevladalo je mnenje, da različne turistične tokove znotraj ene države, še bolj pa zunaj njenih meja, usmerjajo domači in tuji gostje, katerih želje in potrebe so na kakovostno višji ravni, kot je to veljalo v preteklosti. Gostje namreč niso več zadovoljni le z odličnimi hotelskimi storitvami, dobro hrano in udobnim bivanjem, temveč želijo kakovostno zunajpenzijsko ponudbo, ki bo v celoti zadovoljila njihove želje, interese in potrebe. Številna zimskošportna središča in potovalne agencije v zunajpenzijskih paketih ponujajo tudi šolo smučanja, ki naj bi domačemu ali tujemu gostu kakovostno obogatila njegov prosti čas. Šola smučanja postane tako turistično zanimivo in iskano tržno blago. Komercialna smučarska šola je ob dobri organizacijski, vsebinski in kadrovski zasnovi pomemben dejavnik zadovoljstva tistih gostov, ki se šele učijo smučanja, pa tudi tistih, ki se že varno in zanesljivo spuščajo po strminah.

Uspeh pri učenju smučanja je odvisen od številnih dejavnikov, med katerimi je zelo pomembna šola smučanja z učitelji. Njena kakovost precej vpliva na zadovoljstvo gosta, ko ta zapušča zimskošportno središče. Na podlagi pridobljenih izkušenj si namreč izoblikuje svoje mnenje oziroma stališče in ga vključi v vtis o dopustovanju, tega pa skupaj z oceno kraja širi v svojih mnenjskih skupinah doma.

Ob tem, ko se šola smučanja vključuje v širšo turistično ponudbo kraja ter se tako organizacijsko kot vsebinsko povezuje s turizmom oziroma postaja njegov sestavni del, pa velja ugotovitev, da je le dobra oziroma kakovostna smučarska šola eden od pomembnih promocijskih dejavnikov vsakega zimskošportnega turističnega središča. Kakovostne promocije si želi vsak turistični delavec in odslej (ponekod se to že dogaja) naj bi bil tudi učitelj smučanja promotor kraja, kjer poučuje, v prenesenem pomenu pa tudi „nosilec“ turistične ponudbe in promotor turizma.

Ob uspešni promociji (predstavitvi in uveljavitvi) smučarske šole to za prihodnost pomeni prihajanje novih domačih in tujih gostov, za šolo in učitelje smučanja pa določen dohodek in napredek v razvoju. Seveda pa morajo biti za to izpolnjeni tudi drugi pogoji.

Za obstoj in razvoj smučarskih šol sta pomembna dva dejavnika - ponudba in povpraševanje. V ta dinamičen odnos in zvezo se vključujejo še drugi dejavniki.

Povpraševanje po šoli smučanja je odvisno od:

1. optimalnih cen, ki jih oblikuje šola za enoto dela na snegu;
2. gmotnega in socialnega statusa (osebni prejemki) morebitnih uporabnikov;
3. trajanja prostega časa (zlasti tedenski in letni prosti čas – šolske počitnice);
4. stopnje ozaveščenosti za kakovostno življenje, katerega del je športna zimska rekreacija;
5. razširjenosti smučanja v določenem družbenem, kulturno-etničnem, geografsko-klimatskem, gospodarskem in še kakšnem prostoru;
6. sistema vrednot, ki se pri posamezniku izoblikuje in poveže z dejavnostmi na snegu in bivanjem v zimski naravi;
7. motivacije posameznika za zimsko športno rekreacijo;
8. razvitosti posameznih zimskošportnih turističnih središč;
9. količine in kakovosti ponudbe posameznih smučarskih šol;
10. tradicije in modnih smernic doma in po svetu ter
11. trenutnih snežnih in ostalih pogojev za smučanje.

Šola smučanja je v celoti sestavni del sekundarne zimskošportne turistične ponudbe. (Žvan in drugi, 1996).

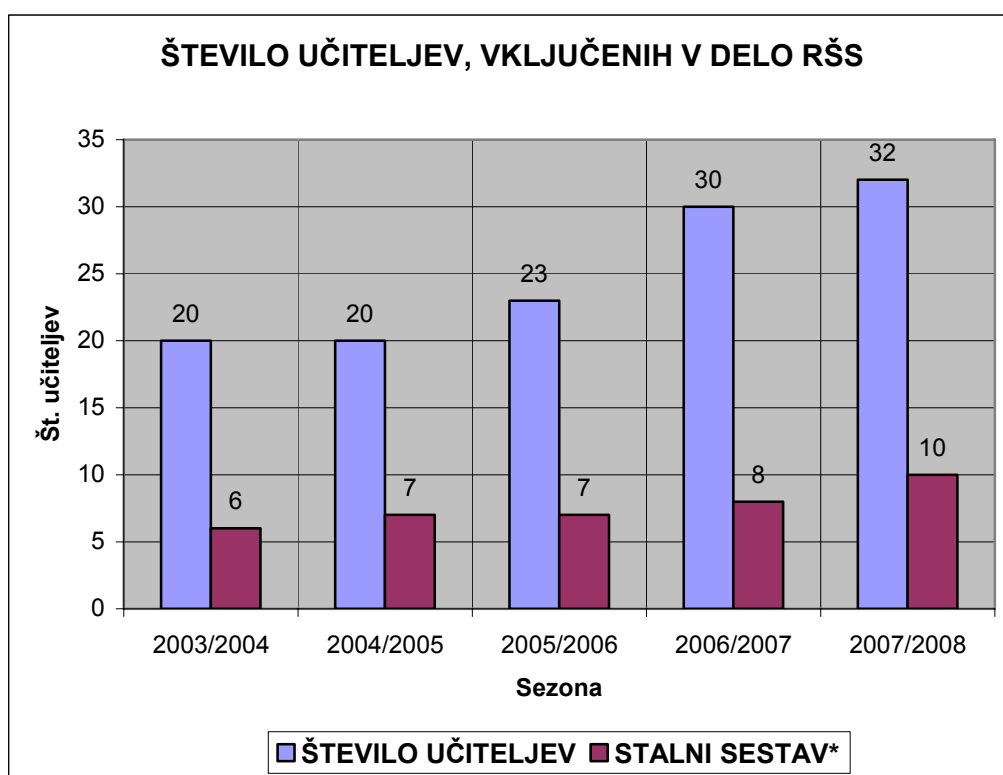
5.2 Delovanje RŠS od sezone 2003/04 do sezone 2007/08

5.2.1 Število učiteljev smučanja, vključenih v delo RŠS

SEZONA	ŠTEVILO UČITELJEV	STALNI SESTAV*
2003/2004	20	6
2004/2005	20	7
2005/2006	23	7
2006/2007	30	8
2007/2008	32	10

* Učitelji, ki so na voljo za učenje vse dni v tednu

Tabela 1: Število učiteljev smučanja po sezonah

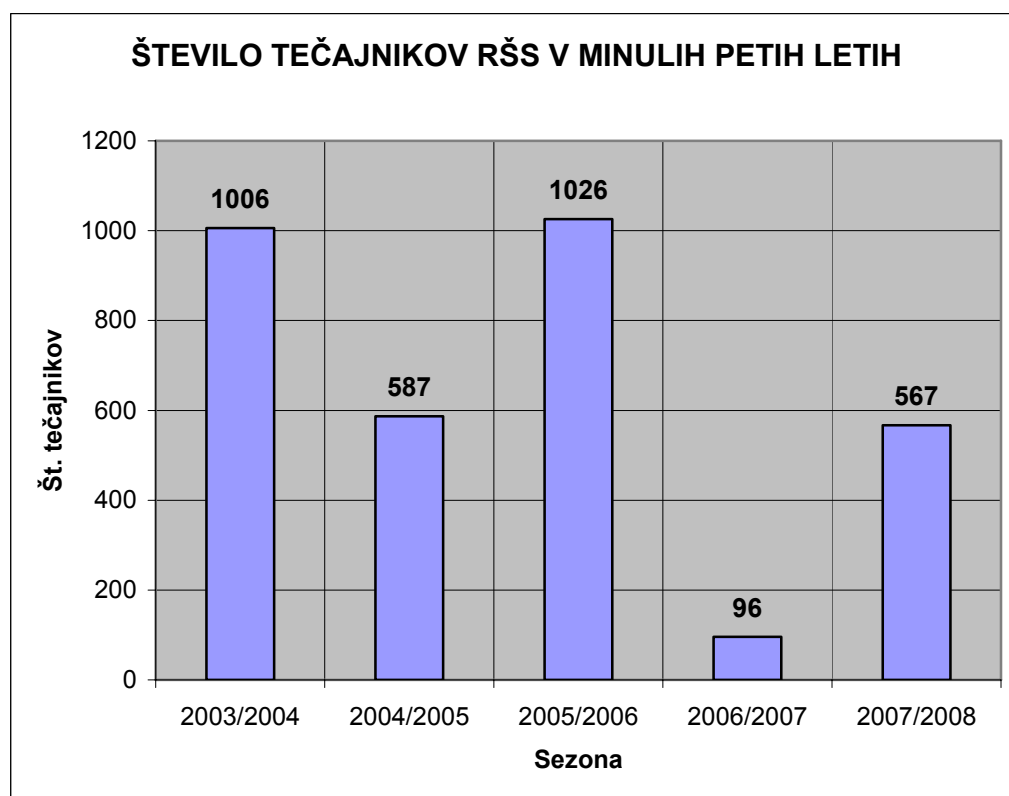
Grafikon 1: Število učiteljev smučanja po sezonah

Učiteljev alpskega smučanja, vključenih v delo RŠS, je vsako sezono več, kar gre v določeni meri pripisati tudi ugodnostim, ki jih pridobijo. Bolj pomembno je povečevanje števila učiteljev, ki so na voljo vse dni v tednu in vso sezono (stalni sestav). Ti učitelji tvorijo trdno jedro in največ prispevajo k dobremu delu šole.

5.2.2 Število tečajnikov RŠS v minulih petih letih

SEZONA	ŠTEVILO TEČAJNIKOV
2003/2004	1006
2004/2005	587
2005/2006	1026
2006/2007	96
2007/2008	567

Tabela 2: Število tečajnikov RŠS v minulih petih letih

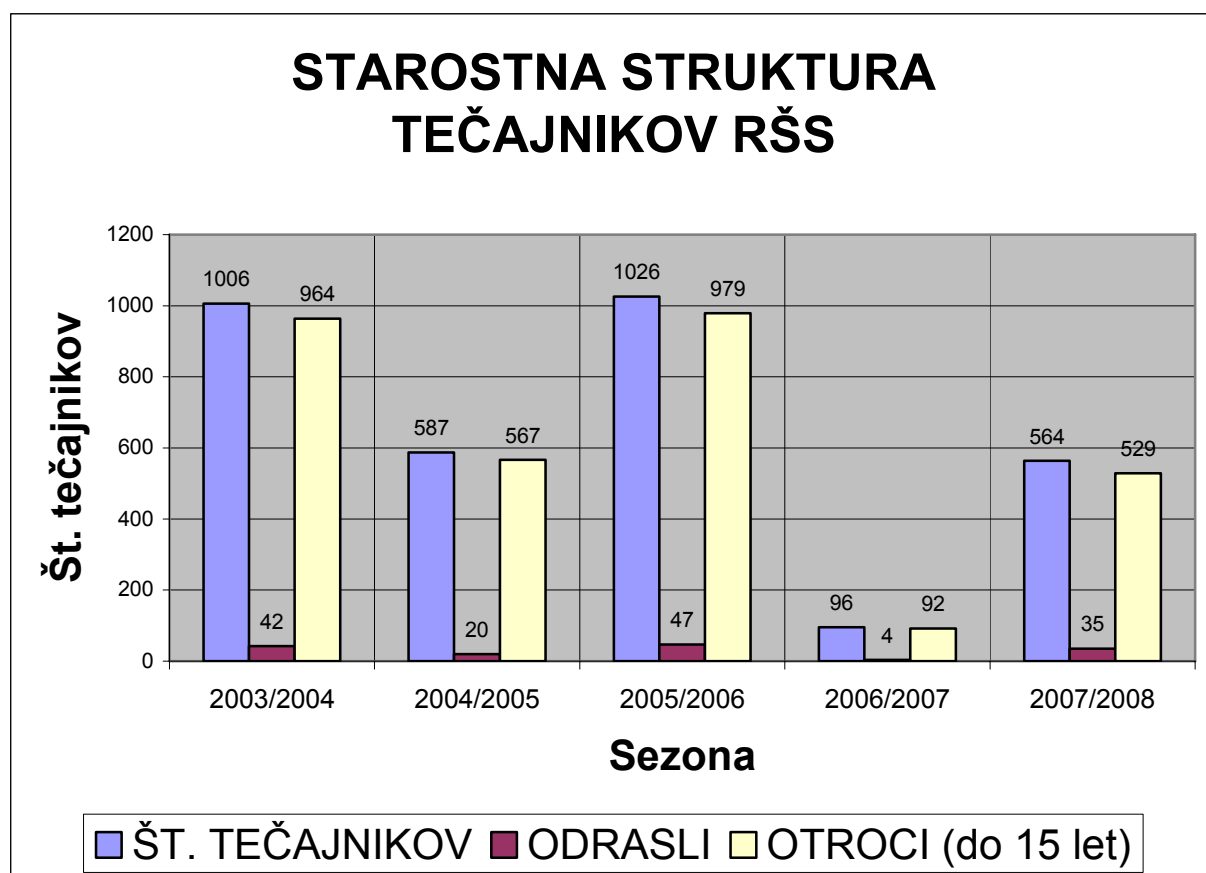
Grafikon 2: Število tečajnikov RŠS v minulih petih letih

Število tečajnikov RŠS od sezone do sezone zelo niha. To je najverjetneje posledica precejšnje odvisnosti šole od obratovanja Smučarskega centra Bela. V sezonah, ko je smučišče obratovalo sedemdeset dni ali več, je v šoli nabiralo znanje več kot tisoč tečajnikov. V prejšnji sezoni, ko je smučišče obratovalo le štiri dni, pa ni bila presežena niti številka sto, in še ta tečaj je bil izpeljan na drugem smučišču.

5.2.3 Starostna struktura tečajnikov RŠS

SEZONA	ŠT. TEČAJNIKOV	ODRASLI	OTROCI (do 15 let)
2003/2004	1006	42	964
2004/2005	587	20	567
2005/2006	1026	47	979
2006/2007	96	4	92
2007/2008	564	35	529

Tabela 3: Starostna struktura tečajnikov RŠS

Grafikon 3: Starostna struktura tečajnikov RŠS

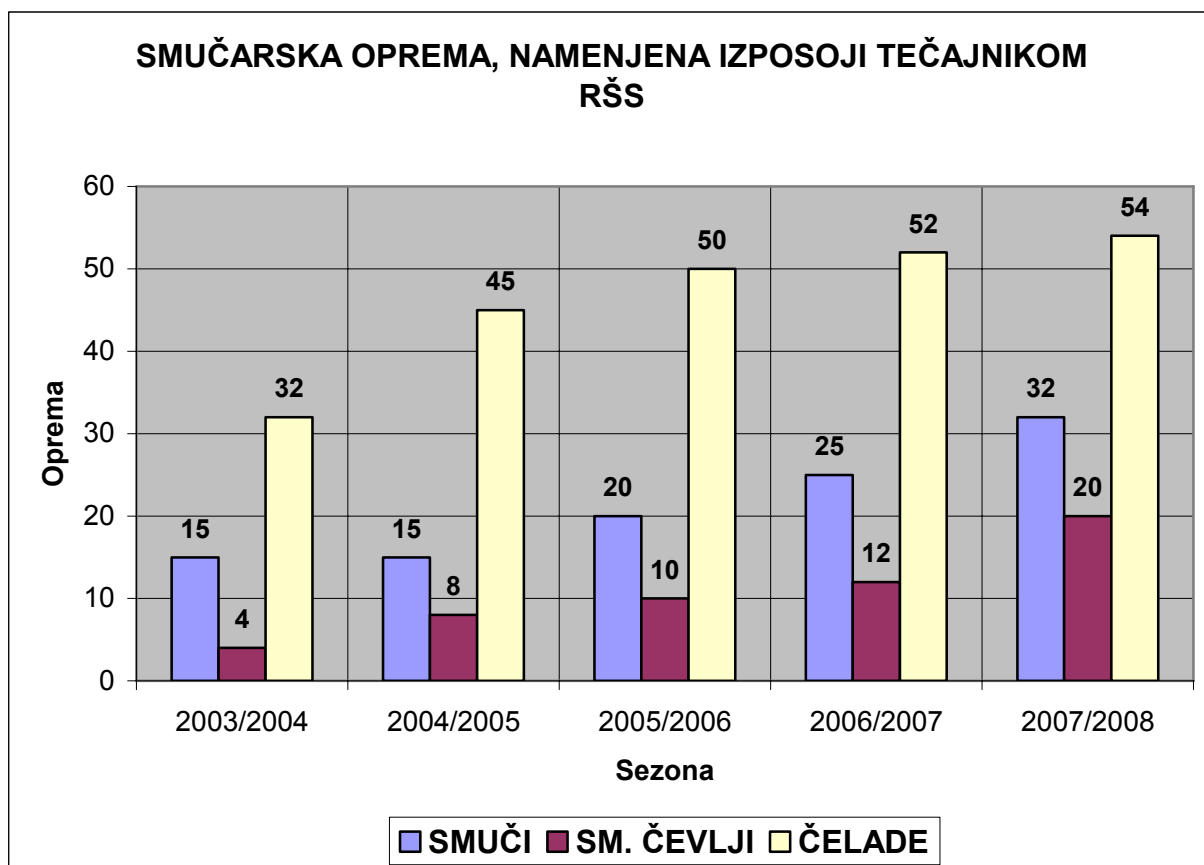
V starostni strukturi prevladujejo otroci. Njihov delež je v povprečju petih let kar 95,5-odstoten. Delno je to posledica številnih tečajev, ki jih pripravljamo za dolenske in belokranjske šole in vrtce ter počitniških tečajev, pa tudi večina individualnih tečajnikov je otrok, saj je smučarski center Bela manjše družinsko smučišče in zahtevnejši smučarji pogosto izberejo večja smučišča v Sloveniji ali tujini. Na SC

Belo pogosto prihajajo družine prav z namenom oddati otroke v šolo smučanja, da se naučijo prvih korakov na snegu ali izpopolnijo svoje znanje smučanja.

5.2.4 Smučarska oprema namenjena izposoji tečajnikom RŠŠ

SEZONA	SMUČI	SM. ČEVLJI	ČELADE
2003/2004	15	4	32
2004/2005	15	8	45
2005/2006	20	10	50
2006/2007	25	12	52
2007/2008	32	20	54

Tabela 4: Smučarska oprema namenjena izposoji tečajnikom RŠŠ

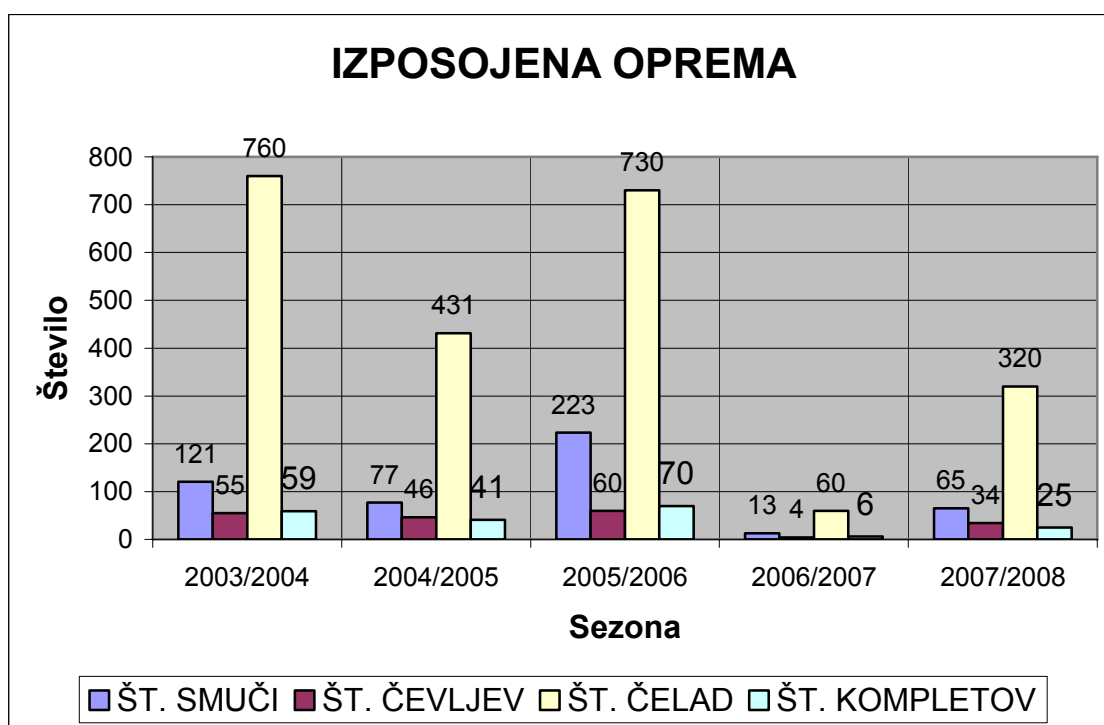
Grafikon 4: Smučarska oprema namenjena izposoji tečajnikom RŠŠ

Zgornji podatki kažejo, da se količina opreme, ki jo ima RŠŠ na voljo za izposajo tečajnikom, vsako leto nekoliko poveča. To je posledica dogovora, da je večina prihodka, ki ga ustvari RŠŠ, namenjena za nakup predvsem smučarske opreme za otroke. Ti si jo lahko brezplačno izposodijo na vseh tečajih, ki jih pripravi RŠŠ.

5.2.5 Izposojena oprema

SEZONA	ŠT. SMUČI	ŠT. ČEVLJEV	ŠT. ČELAD	ŠT. KOMPLETOV
2003/2004	121	55	760	59
2004/2005	77	46	431	41
2005/2006	223	60	730	70
2006/2007	13	4	60	6
2007/2008	65	34	320	25

Tabela 5: Izposojena oprema

Grafikon 5: Izposojena oprema

Med izposojeno opremo je največ smučarskih čelad. To je posledica dejstva, da imamo v RŠS največ tečajnikov do 12. leta starosti, za katere zakon o varnosti na smučiščih določa obvezno uporabo zaščitne smučarske čelade.

5.3 Predstavitev organizacijske sheme RŠS

5.3.1 Celostna podoba RŠS

Celostna podoba RŠS je ključnega pomena za njeno uspešno delovanje. Pri šoli za celostno podobo skrbimo sami in ob pomoči zunanjih sodelavcev. RŠS ima svoj lasten prepoznavni znak in ime Roški medvedi, ki sta na službenih oblačilih učiteljev, informacijskih tablah, objektih RŠS, propagandnem gradivu, transparentih, zastavah, ... Logotipa sta oblikovana tako, da celovito predstavljata RŠS.

Sliki 3 in 4: Logotipa Rogove šole smučanja

Drugi pomemben del celostne podobe je lično oblikovana zloženka, ki je opremljena s fotografijami in naslednjimi pomembnimi informacijami za goste:

- vrste tečajev, ki so na voljo v šoli,
- termini tečajev,
- podatki o individualnem poučevanju,
- cenik,
- ugodnosti,
- telefonska številka,
- spletni naslov za pošto,
- donatorji in opremljevalci šole.

Zloženka je na voljo v pisarni šole, na blagajni Smučarskega centra Bela, na vseh vstopnih mestih žičnic, v novomeških trgovinah Hervis in Intersport ter ob posebnih propagandnih akcijah (npr. smučarski sejem).

DOBRODOŠLI V ROGOVI ŠOLI SMUČANJA

**ROŠKI MEDVEDI
SKI SCHOOL**

Prijave in informacije

- Na smučarskem sejmu
- Na tel.: 031 375 008 ali 051 318 866

DRAGI GOSTJE

Doberdošli v naši šoli smučanja in deskanja na snegu. Rogova šola smučanja deluje v okviru SD Krka Rog in je članica nacionalne šole smučanja Slovenija. Naša gostja je: kvaliteta, odkrivanje skrivnosti in radosti smučanja. Pomagamo vam celoten program sedalnega alpskega smučanja in deskanja na snegu. Smučanje je šport in tak je tudi naš način počitovanja – zabava in veselje v čimprejšnjem uspehu.

PROGRAM ŠOLE

- ALPSKI SMUČANJE:**
 - ZAKLETNIŠKI TEČAJ
 - NADALJEVALNI TEČAJ
 - IZPOPOLNEVALNI TEČAJ
 - ČARVNI TEČAJ
 - BOŽIČNI TEČAJ
 - POČITNIŠKI TEČAJ
 - TEKMOVALNI PROGRAM
- DESKANJE NA SNegu:**
 - OSNOVNI TEČAJ
 - FREETIME TEČAJ
 - FREETYLE TEČAJ
- VESELI SMUČARSKI VRTEC**

To je del naših šol, kjer smo zelo uspešni. Praktično ni otroka, ki se v posameznem tečaju ne bi naučil vsaj 2 vlečnic in ki ne bi preskušal vsiljenega poligona. Naši učitelji si s priručno pripomočjo pridobijo zampanje otrok, s tem pa je uspeh zagotovljen.

CENIK ZA SEZONO 2007/2008

INDIVIDUALNE URE (SMUČANJE, BOARD)

ODRASLI OTROCI IN ŠTUDENTI	
EUR	EUR
1.OS. 22,00	17,00
2.OS. 32,00	25,00
3.OS. 40,00	35,00

VIKEND TEČAJ (SOBOTA + NEDELJA) 2 x 3 URE

ODRASLI OTROCI IN ŠTUDENTI	
EUR	EUR
1.OS. 110,00	85,00
2.OS. 150,00	125,00
3.OS. 210,00	170,00

BOŽIČNI TEČAJ (26.12. - 30.12.2007) IN POČITNIŠKI TEČAJ

ART PREVOZ + SMUČ. KARTA + MALICA + UČITELJ

ODRASLI OTROCI IN ŠTUDENTI	
EUR	EUR
SMUČANJE 140,00	130,00
BOARD 160,00	150,00

IZPOSLOJA OPREME

	1 DAN	1/2 DNEVA
	EUR	EUR
KOMPLET	25,00	15,00
SMUČI	15,00	10,00
ČEVLI	10,00	5,00
ČELADA	6,00	

SPLOŠNI POGOJI:

- Školski tečaji so organizirani, če so za posamezno skupino prijavljeni najmanj štiri otroci.
- Najboljše število udeležencev v skupini je osem tečajnikov.
- Tečaji se začnejo in končajo na zbornem mestu šole.
- Skupina zamudnika na zbornem mestu čaka 5 minut.
- Škole šole morajo biti dinarno poravnane pred začetkom tečaja.
- V primeru slabega vremena se tečaji prestavijo na najbližji prosti tereni.

Vsi, ki pri nas opravljajo posamezni tečaj, prejmejo diplomo, ki potrjuje pridobljeno znanje. Šola ima lastno smučarsko opremo, ki jo po potrebi izposoja svojim tečajnikom in učiteljem. Šola ima na smučišču prostor, kjer lahko tečajniki shranjujejo smuči.

ALPSKI SMUČANJE

Naši cilji so:

- otroka, mladina in odraslo naučiti pravilnega, varnega in samostojnega smučanja, predstaviti smučanje kot način življenja, vrhunski šport in kot amatersko rekreacijo.

DELO NA SNegu:

Toneli so:

- najmodernejši tehniki šole smučanja Slovenija,
- sodobnem, metodnem, postopnim in dinamičnem delu,
- odličnem vzdušju, ki namo tečajnike motivira za uspešno delo.

Program dela so pripravili strokovni člani Rogove šole smučanja.

DESKANJE NA SNegu

Naši cilji so:

- otroka, mladina in odraslo naučiti deskanja na snegu,
- predstaviti deskanje kot način življenja, vrhunski šport in amatersko rekreacijo.

Pri deskanju na snegu tečajniki spoznavajo osnove in nadaljevalno prvo deskanje na snegu. Freetime nam omogoča deskanje v celotni snegu, freestyle na naši osnovni gibe prostega snega.

Program dela so pripravili strokovni člani Rogove šole smučanja.

BOŽIČNI IN POČITNIŠKI TEČAJ

Tečaj sta namenjena vsem, ki jih smučanje ali deskanje veseli. Organiziran je avtobusni prevoz. Avtobus se bo vsako jutro ustavil na izbranih postajališčih v Novem mestu, Strah in Dolenskih Toplicah. Vsak sodelujoči ima obsega pot in dela na snegu, za zadnji dan pa načrtovano tekmo, na kateri bodo tečajniki pokazali pridobljeno znanje in veščine. Tečaj bo trajal pet dni in največ pozornosti bomo namenili učenju samostojnega, varnega in pravilnega smučanja. Z veseljem vas pričakujemo.

Območje mesta Novo mesto

Slika 5: Zloženka RŠS

Osnovne informacije je moč dobiti tudi na medmrežju, saj ima šola svojo stran v okviru Smučarskega društva Krka Rog. K celostni podobi šole ne nazadnje veliko prispevajo tudi sami učitelji smučanja in deskanja, ki imajo enotne uniforme in smučarsko opremo.

5.3.2 Lokacija RŠS

RŠS je navzoča na smučišču SC Bela s svojo pisarno in v Novem mestu na sedežu Smučarskega društva Krka Rog. Med sezono je delovni čas pisarne usklajen z delovnim časom smučišča. Za obveščenost gostov skrbi dežurni učitelj v pisarni in vsi učitelji na terenu. Pisarna je ob otroškem smučišču in je dostopna vsem, ki želijo dobiti informacije o storitvah šole. Ob sprejemanju gostov dežurni učitelj vodi evidenco o zasedenosti drugih učiteljev in poskrbi za vse informacije. Poleg pisarne je lično urejen zabojnik, ki ga uporabljamo za shranjevanje opreme učiteljev, opreme za najem, opreme otrok, ki so vključeni v tedenske tečaje, in pripomočkov za otroški poligon. Za dobro delo šole je pomembno tudi zborna mesto. To je v neposredni bližini otroške vlečnice oziroma poligona za začetnike. Označeno je z veliko tablo zelene barve in logotipom RŠS. Na zbirnem mestu učitelji začnejo in končajo delo s tečajniki.

5.3.3 Struktura vodenja in odločanja v RŠS

Shema 1: Struktura vodenja in odločanja v RŠS

Skupščina je najvišji organ društva in voli druge njegove organe. Sestavljajo jo vsi aktivni in častni člani društva. Skupščina je lahko redna ali izredna. Redno sklicuje upravni odbor enkrat letno. Izredno skupščino se skliče po potrebi. Skliče jo lahko upravni odbor na svojo pobudo, na zahtevo nadzornega odbora ali na zahtevo 1/3 članstva. Izredna skupščina sklepa samo o stvari, za katero je bila sklicana.

Skupščina:

- sklepa o dnevnem redu,
- voli delovno predsedstvo in druge organe skupščine,
- razpravlja o delu in poročilu upravnega odbora in sklepa o njem,
- razpravlja o delu in poročilih nadzornega odbora in disciplinske komisije,
- sprejema delovni program društva in smernice za delo v prihodnje,
- odloča o pritožbah na sklepe upravnega odbora, disciplinske komisije in nadzornega odbora,
- sklepa o finančnem načrtu za prihodnje leto in potrjuje zaključni račun za minulo leto,
- sprejema, spreminja ter dopolnjuje statut ter druge splošne akte društva,
- z javnim glasovanjem neposredno voli in poda razrešnico upravnemu odboru, disciplinski komisiji in nadzornemu odboru,
- odloča o prenehanju, preimenovanju, preusmeritvi, razširitvi ali združitvi društva,
- voli in razrešuje predsednika društva, člane upravnega odbora, nadzornega odbora in disciplinske komisije,
- sklepa o nepremičninah.

Upravni odbor opravlja organizacijske, upravne, administrativne in strokovno-tehnične zadeve. Je izvršilni organ skupščine in opravlja zadeve, ki mu jih naloži skupščina in zadeve, ki po svoji naravi spadajo v njegovo delovno področje.

Upravni odbor zastopa društvo pri vključevanju društva v Smučarsko zvezo Slovenije, Olimpijski komite Slovenije – Združenje športnih zvez, občinsko športno zvezo in ostale zveze in organe. Funkcijo delegacije članov društva opravljajo v

zgoraj navedenih primerih člani upravnega odbora, oziroma ostali člani društva, ki jih imenuje upravni odbor društva. Upravni odbor je za svoje delo odgovoren skupščini.

Upravni odbor sestavljajo:

- predsednik društva,
- podpredsednik društva,
- sekretar društva.

Po funkciji so člani upravnega odbora:

- predsednik tekmovalne komisije,
- predsednik komisije za rekreacijo in množične prireditve,
- predsednik komisije za organizacijo tekmovanj,
- predsednik osnovne organizacije Zveze učiteljev in trenerjev smučanja,
- predsednik zbora smučarskih sodnikov,
- vodja alpske šole,
- vodja RŠS,
- vodja marketinga,
- predstavnik staršev,
- gospodar društva.

Upravni odbor upravlja društvo v času med dvema skupščinama po smernicah, sprejetih na skupščini. Upravni odbor se sestaja najmanj enkrat mesečno, po potrebi pa bolj pogosto.

V okviru svojega delovnega področja iz 31. člena statuta, opravlja upravni odbor zlasti naslednje naloge:

- sklicuje skupščino in pripravlja poročila o delu ter predloge za skupščino,
- pripravlja predloge za splošne akte društva,
- pripravlja in sestavlja predlog za finančni načrt in zaključni račun,
- potrjuje predračune in plane dela komisij,
- sprejema letni koledar tekmovanj, na predlog tekmovalne komisije in komisije za organizacijo tekmovanj,
- vodi evidenco članov,

- imenuje iz vrst članstva stalne in občasne komisije,
- skrbi za materialno-finančno poslovanje in za sredstva društva,
- izvaja smernice za delo, sprejete na skupščini,
- odloča o uporabi razpoložljivih finančnih sredstvih,
- sprejema načrt o organizaciji smučarskih tečajev, na predlog vodje RŠS,
- odloča o udeležbi na tečajih za strokovne kadre (sodniki, učitelji, trenerji) v skladu z obstoječim pravilnikom,
- sklepa o organizaciji treningov,
- sklepa o višini tečajnine in dnevnih smučarskim strokovnim kadrom,
- skrbi za različne oblike družabnega življenja članov društva,
- sklepa o dogovorih in pogodbah s turističnimi in podobnimi organizacijami,
- izmed članov upravnega odbora imenuje, vendar le do redne letne skupščine, vršilca dolžnosti predsednika oziroma podpredsednika društva, če sta predsednik oziroma podpredsednik dalj časa nepričakovano odsotna,
- v delo organov društva vključuje mlade, perspektivne in delovne člane.

Upravni odbor imenuje vodjo RŠS za obdobje štirih let. Vodja šole pripravi načrt dela in finančno konstrukcijo, predlaga kadrovsko zasedbo in pravilnik nagrajevanja. Vodja šole si izbere dva pomočnika, ki ju potrdi upravni odbor.

5.3.4 Kadri v RŠS

Delo na snegu opravljajo strokovno usposobljeni kadri z nazivom učitelj alpskega smučanja I., II. in III. stopnje. Poleg strokovnega in pedagoškega znanja morajo učitelji poznati tudi osnove s področij, kot so: turizem in povpraševanje v turizmu, potrebe in želje gostov, povezanost šole smučanja s smučiščem in drugimi dejavnostmi, ki potekajo na njem. Učitelj mora biti vedno pripravljen pomagati gostu, da ta resnično vzljubi smučanje. Za ta namen v naši pisarni visi plakat, ki učitelje opominja na njihove lastnosti in naloge:

1. POTRPEŽLJIVOST
2. VARNOST
3. POZNAVANJE SVOJIH UČENCEV (imena, želje, hobiji, ...)
4. ZABAVNOST, NASMEJANOST, IGRIVOST, POZITIVNOST

5. ENTUZIAZEM, ENERGIČNOST
6. ŠPORTNOST – ŠPORTNI DUH
7. KOMUNIKATIVNOST (ne preveč besed, ampak prave)
8. PRIJAZNOST, SPODBUJANJE
9. PROŽNOST
10. TOČNOST

Pred začetkom sezone morajo vsi učitelji, ki želijo delati v šoli, podpisati pravilnik o načinu dela, obnašanju in drugih obveznostih:

Od učiteljev in pripravnikov se pričakuje, da:

- *prihajajo na zborna mesto vsaj 5 minut pred začetkom poučevanja in v ustrezni opremi,*
- *se pri poučevanju kar najbolj trudijo in skrbijo za varnost svojih učencev,*
- *se v času dela na snegu popolnoma posvetijo delu in se zato ne pogovarjajo po mobilnih telefonih ter z znanci na smučišču,*
- *upoštevajo raspored za navzočnost na smučišču in na tečajih,*
- *ob morebitni odsotnosti poskrbijo za zamenjavo z drugim učiteljem ali o tem obvestijo vodstvo šole (najmanj dan prej),*
- *so na voljo za tečaje in individualno poučevanje, predvsem med božičnimi prazniki in zimskimi počitnicami ter ob koncu tedna,*
- *morebitni več dni trajajoči odsotnosti o tem pravočasno obvestijo pristojne,*
- *brez soglasja in vednosti vodstva Rogove šole smučanja ne poučujejo smučanja zunaj te,*
- *so člani SD Krka Rog, Smučarske zveze Slovenije in območne organizacije Zveze učiteljev in trenerjev smučanja,*
- *pomagajo pri pripravi in izvedbi vsaj dveh tekem, ki jih pripravi društvo, ter dva dni aktivno sodelujejo na smučarskem sejmu,*
- *se udeležijo licenčnega IVSI seminarja v okviru osnovne organizacije ZUTS.*

Za udeležence seminarjev ISIA zadnja točka ne velja.

Ob izpolnjevanju navedenih pričakovanj in zahtev se učiteljem plača poučevanje v dogovorjeni višini. Ob neupoštevanju teh pravil se lahko dogovorjeni zneski ustrezno zmanjšajo.

Vodstvo Rogove šole smučanja

V RŠS imajo vsi učitelji možnost kupiti opremo po znižanih cenah. Popusti so različni za posamezne učitelje, odvisni so od »delovne dobe« in uspešnosti pri delu. Vsi učitelji imajo poleg popustov za opremo možnost kupiti sezonsko karto po polovični ceni. Pri delu v šoli morajo učitelji uporabljati samo predpisana oblačila in opremo, saj je šola vezana na obveznosti do svojih donatorjev.

Pred začetkom sezone za naše učitelje pripravimo enodnevni licenčni seminar, nato pa še dvodnevni interni seminar. Na njih se seznanijo z novostmi, organiziranostjo dela na snegu, logistiko in s posebnimi zadolžitvami, ki jih bodo imeli v prihajajoči sezoni. Posebno pozornost na seminarjih namenimo novincem, ki so po večini učitelji I. stopnje. Vsakemu dodelimo mentorja, ki nadzoruje njegovo delo in mu je vedno na voljo za pomoč.

Učiteljski kader RŠS sestavljajo dijaki, študenti in zaposleni v različnih gospodarskih in negospodarskih panogah. Ti tudi veliko pomagajo pri promoviranju šole v svojih delovnih okoljih in nekoliko manj pri delu na snegu. Potrebe po učiteljih pokrivamo iz območne organizacije Zveze učiteljev in trenerjev smučanja Dolenjske in Smučarskega društva Krka Rog.

S kadrovanjem imamo vsako leto veliko težav, saj gre za sezonsko delo in šole smučanja kot take ni možno profesionalizirati. Tako v najboljšem primeru uspemo zadržati kader dve ali tri sezone, nato večina učiteljev dobi redne zaposlitve in zapustijo šolo smučanja. Posledično imamo veliko dela z uvajanjem novincev, saj želimo, da se čim hitreje in čim bolje približajo šolskemu strokovnemu standardu, ki je na visoki ravni.

5.3.5 Program dela RŠS

Program naše šole je vezan na program nacionalne šole smučanja Slovenije, katere članica je. Prilagojen je učenju smučanja s smučmi s poudarjenim stranskim lokom. Šola upošteva tudi potrebe turizma in poskuša ustreči gostom s temi programi:

1. Alpsko smučanje, katerega cilji so:
 - otroke, mladino in odrasle naučiti pravilnega, varnega in samostojnega smučanja,
 - predstaviti smučanje kot način življenja,
 - predstaviti smučanje kot vrhunski šport kot rekreacijo, primerno za vsakogar.

Program:

- začetniški tečaji (spoznavanje opreme, osnovni položaji, klinasto vijuganje, uporaba vlečnic),
- nadaljevalni tečaji (osnovno vijuganje, dinamično vijuganje, spreminjanje naklonin, menjavanje ritma),
- izpopolnjevalni tečaji (prosto vijuganje, grbine, celec, vijuganje s povečanim stranskim gibanjem),
- tekmovalni program,
- božični tečaj,
- počitniški tečaj,
- vikend tečaji,
- individualno poučevanje,
- veseli smučarski vrtec.

ŠOLA SMUČANJA SLOVENIJE
ROŠKI MEDVEDI
SKI ŠOLA

SMUČARSKI
CENTER
BELA

SMUČARSKO DRUŠTVO KFKJ BČ
NOVO MESTO

ROŠKI MEDVEDI
SKI SCHOOL

VABIJO

BOŽIČNI TEČAJ OD 26.12. DO 30.12.2007

ORGANIZIRAN AVOBUSNI PREVOZ, SMUČ. KARTA

MALICA IN UČITELJ

CENA OD 130,00 EUR

Prijave in informacije: 031 375 908 ali nusa.more@gmail.com

Slika 6: Informativno – reklamni plakat za božični tečaj

2. Deskanje na snegu:

- osnovni tečaji,
- otroški tečaji,
- tečaji prostega sloga.

3. Telemark:

- informativni program.

Šola se dejavno vključuje v pripravo in izvedbo športnih dnevov, šol v naravi in tečajev za vrtce.

Tedenski tečaji se končajo s prikazom pridobljenega znanja in zabavo. Program spremljata glasba in animacija. Sklepna zabava je namenjena tečajnikom ter njihovim spremljevalcem in podelitvi priznanj, diplom in nagrad.

5.3.6 Trženje v RŠS

RŠS je del dodatne ponudbe Smučarskega centra Bela.

Marketing v turizmu ima svoje značilnosti in posebnosti, saj se turistično tržišče razlikuje od drugih. Ena od njegovih posebnosti je ta, da se bistveno spremeni klasičen odnos med kupcem in ponudnikom. Ponudba je, v nasprotju z zelo prožnim povpraševanjem, toga zaradi vezanosti na določen prostor in čas ter nezmožnosti ponudbe turističnih storitev na zalogo. Posebnost turističnega trga se kaže tudi v zelo hitrem spreminjanju zahtev in odločitev za zadovoljevanje potreb. Za sodobno stično tržišče je značilna vse večja konkurenca, tudi v zimskem turizmu.

Za smotrno oblikovanje marketinga na področju turizma je nujna raziskava tržišča. Za dobro obdelavo turističnega tržišča je treba preučiti vse njegove najpomembnejše komponente: turistično ponudbo, povpraševanje in porabo. Analiza tržišča mora vključevati tudi raziskavo ekonomske propagande, kajti brez nje si ne moremo zamisliti turistične ponudbe. Preučevanje ekonomske propagande je sestavni del turističnega tržišča.

Kot v vsaki gospodarski dejavnosti ima tudi v turizmu zelo pomembno vlogo politika cen. Zanj so pomembni štirje dejavniki:

1. Cene morajo biti na ustrezni ravni.
2. Cene je treba usmerjati glede na njihovo tržno raven.
3. Cene morajo ustrezati kupni moči morebitnih gostov šole smučanja.
4. Cene morajo biti oblikovane tako, da prinašajo dohodek.

Pomembna funkcija marketinga v turizmu je poleg raziskave tržišča marketinško komuniciranje s turističnim trgom. Gre predvsem za ekonomsko propagando in stike z javnostjo. Namen turistične propagande je nenehno spodbujanje povpraševanja (Ažnoh, 1996).

Ekonomska propaganda ter stiki z RŠS in njenimi morebitnimi gosti poteka na več ravneh. Tu imajo pomembno vlogo mediji, ki v širši javnosti predstavljajo RŠS. Gre predvsem za različne reportaže in prispevke (regionalna televizija Naš kanal, radijske postaje in časopisi ...). RŠS je navzoča tudi na medmrežju, kjer ima svojo spletno stran v sklopu Smučarskega društva Krka Rog. Pomembne so tudi akcije, ki potekajo na smučišču. Na petkovi sklepni zabavi ob koncu tedenskih tečajev udeleženci pokažejo, kaj so se naučili in dobijo priznanja, šola pa se predstavi z raznovrstnimi nastopi na snegu.

Tržni propagandi je namenjena tudi akcija »srečanje slovenskih šol smučanja«. Ob tej priložnosti se na enem od smučišč v Sloveniji zberejo učitelji večine smučarskih šol. Na snegu prikažejo svoje smučarsko znanje, pozneje pa sledi še družabno srečanje z izmenjavo izkušenj. Zanimanje medijev za to prireditev je kar precejšnje.

5.3.7 Sodelovanje med RŠS in Smučarskim centrom Bela

Sodelovanje med šolo in centrom je izjemno pomembno. Podrobneje ga opredeljuje aneks k pogodbi med SC Bela in Smučarskim društvom Krka Rog, ki pravi:

ANEKS ŠT. 1-2007/2008

o izvajanju šole smučanja, deskanja in prostega sloga na terenih SC BELA, k sporazumu o sodelovanju z dne 10.11.2005, ki se nanaša na organizacijo in izvajanje šole smučanja, deskanja in prostega sloga v sezoni 2007/2008 sklenjen med upravljavcem, ISKRO KONDENZATORJI, d.d.. Vajdova ulica 71, Semič, ki jo zastopa direktor JOŽE ROŽMAN (v nadaljevanju Upravljavec smučišča) in SD KRKA ROG, Župančičevo sprehajališče 1, Novo mesto, ki ga zastopa predsednik Jure Kapetan (v nadaljevanju Izvajalec).

1. Člen

Pogodbeni stranki se dogovorita, da Izvajalec v celoti prevzame organizacijo in izvajanje šole smučanja, deskanja in prostega sloga na terenih SC BELA. Z organizacijo šole smučanja bo Izvajalec zagotavljal naslednje oblike poučevanja:

- individualno učenje
- tedenske tečaje (osnovne šole, vrtci)

- skupinske tečaje (šole v naravi, podjetja, tečaji za odrasle)
- posebne skupinske tečaje (božični, počitniški)

2. Člen

Ime šole bo »Rogova šola smučanja«.

3. Člen

Upravljavec smučišča se obveže, da na terenih SC BELA ne bo delovala nobena druga šola smučanja, deskanja in prostega sloga.

4. Člen

Izvajalec se obvezuje voditi šolo strokovno. Vse reklamacije za storitve, ki jih bo opravljal Izvajalec s strani agencij ali posameznikov, vključno z materialnimi obveznostmi, rešuje Izvajalec sam.

6. Člen

Upravljavec smučišča nudi Izvajalcu naslednje popuste pri nakupu smučarskih vozovnic:

- učiteljem smučanja Rogove šole smučanja in Alpske šole pri nakupu sezonskih vozovnic: 50 % popusta na ceno sezonske vozovnice;
- otrokom, udeležencem božičnega in počitniških tečajev pri nakupu dopoldanske vozovnice: 50 % popusta na ceno otroške dopoldanske vozovnice;
- odraslim, udeležencem božičnega in počitniških tečajev pri nakupu dopoldanske vozovnice: 50 % popusta na ceno odrasle dopoldanske vozovnice;
- tečajnikom, ki obiskujejo osnovne šole pri nakupu dopoldanske vozovnice: 50 % popusta na ceno otroške dopoldanske vozovnice;
- tečajnikom, ki obiskujejo vrtce pri nakupu dopoldanske vozovnice: 50 % popusta na ceno otroške dopoldanske vozovnice.

7. Člen

Upravljavec smučišča da Izvajalcu v uporabo pisarno v objektu spodnje postaje žičnice »Medo«.

8. Člen

Upravljavec smučišča Izvajalcu zagotovi ločen (prednostni) dostop do žičnic za individualne tečaje.

9. Člen

Pogodba je sklenjena za zimsko sezono 2007/08 in velja od datuma podpisa pogodbe.

10. Člen

Izvajalec se obvezuje, da pogodbe v času trajanja ne bo prekinil. Upravljavec smučišča ima pravico do prekinitve pogodbe le, če Izvajalec ne ravna v skladu z določili pogodbe oz. z izvajanjem svojih aktivnosti povzroča Upravljavcu smučišča direktno ali indirektno škodo.

11. Člen

Stranki se dogovorita, da obveznosti izhajajoče iz te pogodbe ne moreta vezati ali prenašati na druge pogodbe sklenjene z Upravljavcem smučišča.

12. Člen

Pogodbeni stranki se dogovorita, da bosta morebitne spore reševali sporazumno. Če dogovor ne bo možen, bo pristojno Okrajno sodišče v Novem mestu.

13. Člen

Pogodba je sestavljena v 4 (štirih) enakih izvodih, od katerih prejme vsaka stranka po 2 (dva) enaka izvoda.

Šola, ki je dodatna ponudba smučišča, je zelo dobrodošla, saj pripomore h kakovosti smučarskega centra. Šola je tudi eden izmed stebrov turistične ponudbe centra.

Sodelovanje je dobro, vendar si želimo še boljšega. Že nekaj let si prizadevamo doseči, prednostni vstop na vlečnice učiteljem in učencem, ki so vsi opremljeni s prepoznavnimi majicami. Prednostni vstopi bi bili označeni z informacijskimi tablam RŠS. Zelo dobro je dogovorjeno urejanje otroškega poligona in zbirnega mesta. Otroški poligon nam za sklepno zabavo po potrebi uredijo s teptalcem, da je smučanje na njem čim bolj zabavno. Naši najbolj izkušeni učitelji pa pogosto pomagajo s svojimi nasveti k še boljšem razvoju smučišča.

5.3.8 Sodelovanje RŠS z matičnim društvom SD Krka Rog

Smučarsko društvo Krka Rog je bilo ustanovljeno leta 1955. V polstoletni zgodovini je društvo postalo glavni nosilec dejavnosti smučanja v širši dolenski in belokranjski regiji, kjer se je ta najbolj razmahnila prav s prizadevnim delovanjem njegovih članov na vseh ravneh. V njegovem okviru delujejo območna organizacija zveze učiteljev in trenerjev smučanja, šola smučanja, alpska šola, sodniki in tekmovalne selekcije.

RŠS deluje v okviru SD Krka Rog in je del društva. Društveni statut določa, da je vodja šole tudi član upravnega odbora društva in tako aktivno sodeluje pri vseh pomembnih odločitvah.

Najtesneje je RŠS povezana z alpsko šolo. Naših tečajev se udeleži veliko otrok, ki ob ustrezni predstavitvi smučanja kot športa izrazijo željo po treniranju in tekmovanju. S tem v društvu ustvarjamo bazo otrok, ki naj bi bila čim večja in ki bi zagotavljala nadaljnji obstoj ter razvoj društva. Sama šola pa pridobiva del svojega kakovostnega kadra iz nekdanjih tekmovalcev, ki so opravili izpit za učitelja prve, druge in tretje stopnje.

Učitelji šole se udeležujejo vseh društvenih akcij in pomagajo v njih. Tako so na primer na smučarskem sejmu zadolženi za komisijsko prodajo, pri pripravi tekmovanj za postavitve in vzdrževanje proge, na seminarjih pa za praktični prikaz in razlago novosti v smučanju.

5.4 Predstavitev vsebinske sheme RŠS

RŠS je članica nacionalne Šole smučanja Slovenije. Podlaga pedagoškega dela na snegu so zato sklopi storitev nacionalne šole alpskega smučanja:

1. prilagajanje na smučarsko opremo;
2. osnovne oblike drsenja (drsenje naravnost, preproste spremembe smeri drsenja);
3. začetne oblike smučanja (smučarski loki s klinastimi zavoji, zavoj s klinastim odzivom / vbod palice, osnovno vijuganje);
4. nadaljevalne oblike smučanja (terensko vijuganje v širšem / ožjem hodniku);
5. tekmovalne oblike alpskega smučanja;
6. izpeljanke (alpskega) smučanja.

Vendar je treba pri metodah in pristopih k poučevanju gostov upoštevati, da gre za turistično usmerjeno šolo smučanja, kjer je najpomembnejše zadovoljstvo gosta na vsaki stopnji poučevanja. Ob poznavanju in upoštevanju osnovnih didaktičnih načel je treba prisluhniti željam in pričakovanjem naših gostov. Stopnjevanje zahtevnosti omogoča slehernemu smučarju napredovanje v vseh značilnosti sodobnega smučanja:

- Pravočasnost: sposobnost izvedbe neke storitve v natančno določenem trenutku, ki je ali optimalen ali edino mogoč.
- Natančnost: sposobnost izvedbe smučarske storitve, ki je čimbolj prilagojena
- zahtevani oziroma idealni.
- Ritmičnost: sposobnost zaporednega ponavljanja smučarskih storitev v nizu.
- Mehkoba: lahkotnost in skladnost izvajanja prej naštetih prvin smučanja.
- Hitrost:
 - hitrost izvedbe: hitrost akcij,
 - izvedba v hitrosti: hitrost v kateri smučar storitev izvaja.

Vsaka od navedenih temeljnih značilnosti sama zase ni učinkovita. Vedno sta povezani najmanj dve storitvi, če ne tri. Največkrat pa se združujejo ali prepletajo med seboj, da postane smučanje zabavno in polno užitek (Smučanje danes, 2002).

Program slovenske nacionalne šole smučanja upošteva vse prednosti, ki jih ima smučanje s smučmi s poudarjenim lokom pred klasičnim načinom smučanja. Zato motorično sposobnejši smučarji lahko napredujejo zelo hitro.

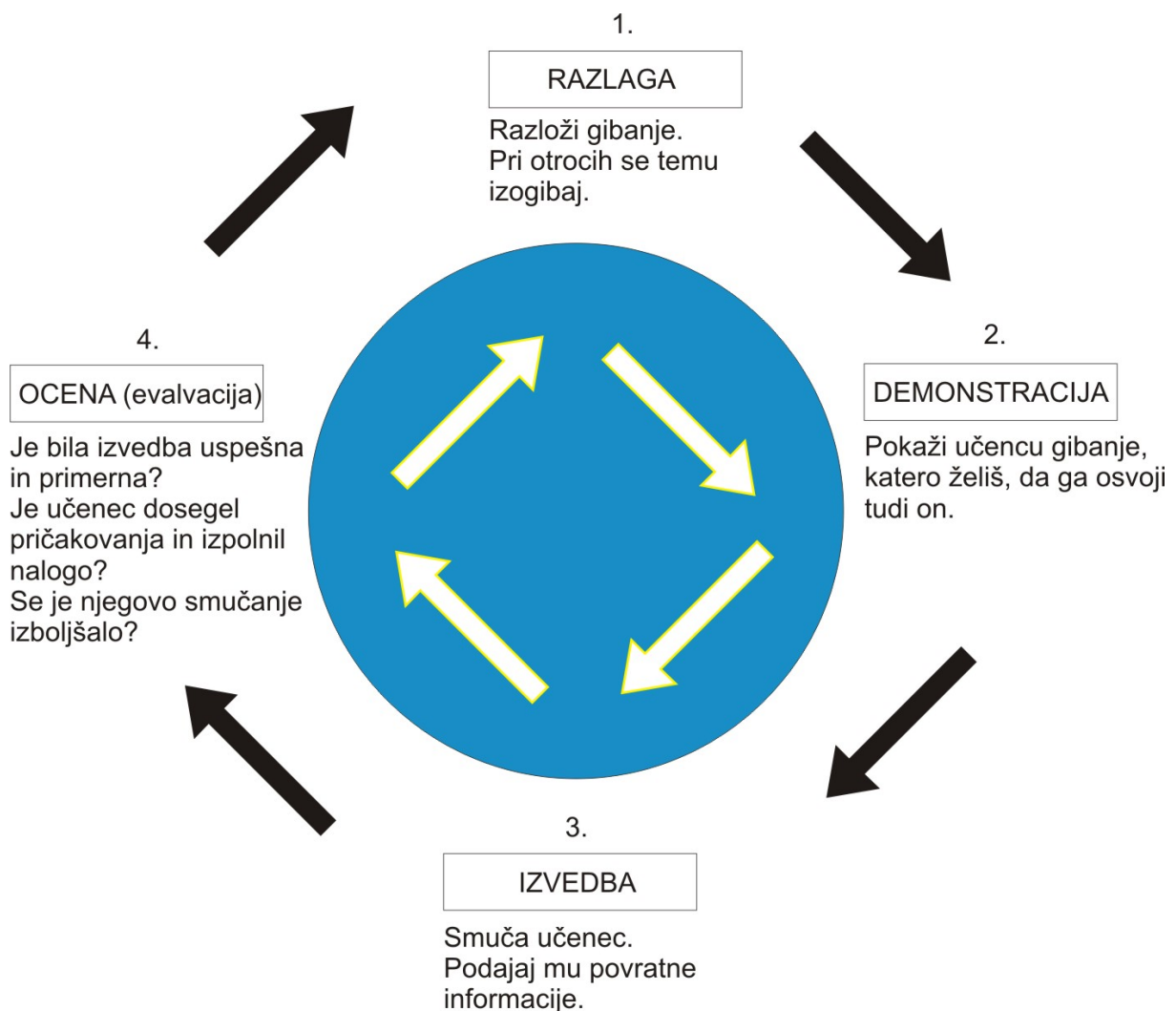
Dr. Blaž Lešnik s soavtorji je v publikaciji Smučanje danes opredelil temeljne značilnosti sodobne smučarske tehnike:

- Razklenjen položaj smuči, ki daje boljšo oporo in stabilnost.
- Uravnotežen položaj telesa čim bolj na sredini v smuči vpetih smučarskih čevljev omogoča najboljšo odzivnost smuči.
- Vodenje zavojev po robnikih (zarezo) do meja, ki jih omogočajo znanje in sposobnosti smučarja, zahtevnosti terena, oprema (stranski lok smuči), ...
- Sprememba smeri smučanja pri manjši hitrosti zahteva izrazitejšo obremenitev zunanje, čim bolj se večja hitrost smučanja, bolj se izenačuje obremenitev obeh smuči.
- Sprememba smeri pri majhnih hitrostih zahteva večjo amplitudo gibanja dolgor, večja hitrost pa zahteva nižji položaj telesa in minimalno gibanje dolgor ali/in poudarjeno stransko gibanje.
- Vbod palice je pri velikih hitrostih le nakazan in ni več t.i. znak za začetek gibanja.

5.4.1 Krog učenja v RŠS

Pri poučevanju smučanja je izjemno pomembno ustvariti primerno okolje, ki v učencu spodbudi prave občutke in mu ponudi pravilne izkušnje za varno in hitro učenje. Prve izkušnje največkrat odločilno vplivajo na nadaljnje ukvarjanje s smučanjem. To velja tako za otroke kot za odrasle začetnike.

Upoštevanje didaktičnih načel tako pri izbiranju terena kot tudi vsebin vadbe lahko veliko pripomore k uspešnemu delu smučarskega učitelja. Načela varnosti, nazornosti, primernosti, postopnosti, praktične uporabnosti, racionalizacije in ekonomičnosti so tisti del procesa učenja, ki v marsikaterem pogledu pripomore h kakovostni pripravi in izvedbi učenja smučanja (Lešnik, Žvan, 2007).

Shema 2: Krog učenja v RŠS

5.4.2 Vsebinski sklopi poučevanja v RŠS

OTROŠKO SMUČANJE – UČENJE SKOZI IGRO

Težko je določiti starost, kdaj je za otroka najprimernejši čas za začetek učenja smučanja. To je v veliki meri odvisno od gibalnih sposobnosti, ki si jih je otrok pridobil prek različnih gibalnih vzorcev. V povprečju velja, da lahko začnemo otroka učiti smučati med tretjim in četrtem letom starosti. Temeljno vodilo pri delu z najmlajšimi je, da otroka učimo gibanja na snegu in ne tehnike (Pišot, Videmšek, 2004).

Prvi koraki na snegu morajo temeljiti na igri. Otrokom je igra nekaj samo po sebi umevnega. Prek nje spoznavajo sami sebe in novo okolje, ustvarjajo si pravila vedenja, naučijo se premagovati ovire in osvojijo nove načine gibanja. Otroci imajo prirojeno potrebo po gibanju in igri. Zato jim moramo tudi smučanje približati igrivo in jih prek igre pripeljati do zelenega smučarskega znanja. Za ta namen uporabljamo najrazličnejše didaktične gibalne igre. To so gibalne oblike, ki zagotavljajo nadgradnjo otrokovih gibalnih izkušenj in izhajajo iz njih samih. Dober učitelj smučanja izbere tiste igre, ki so primerne za določeno skupino otrok in prek katerih učence pripelje do cilja. Pri tem se učenci zabavajo in pridobivajo nova smučarska znanja, ne da bi se tega zavedali (Pišot et al., 2000).

1. PROGRAM DELA 20-URNEGA ZAČETNEGA TEČAJA ZA VRTCE, OSNOVNE ŠOLE IN BOŽIČNI TER POČITNIŠKI TEČAJ

PRVI DAN DO MALICE

Metodične enote:

- pregled smučarske opreme,
- preverjanje osnovnih elementov alpskega smučanja (vzpenjanje, smuk naravnost, zavoji).

Cilji:

- ugotoviti primernost in varnost smučarske opreme otrok,
- oblikovati homogene skupine.

Učni pripomočki: tekač (preproga), stožci, markirne majčke

Pripravljalni del:

- tek s snežnimi kepami do roškega medveda in kotaljenje nazaj,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Slika 7: Pripravljalni del – sproščeno vzdušje ob igrinah

Osrednji del:

Skrben pregled smučarske opreme otrok je nujen, saj starši nekaterim otrokom ne zagotovijo primerne opreme. Če ima kateri od otrok neprimerno smučarsko opremo, naj mu učitelj posodi opremo RŠS, ki jo za ta namen hranimo v zabojniku. Na terenu morajo učitelji imeti navaden in križni izvijač ter nekaj vrvic za nastavitve varnostnih vezi.

Preverjanje znanja izvajamo na terenu desno od otroške vlečnice z iztekom na poligon za začetnike. Tečajnikom učitelj prikaže stopničasto in poševno stopničasto vzpenjanje ter drsenje naravnost in smučanje. Sledi samostojno vzpenjanje in smučanje tečajnikov. V izteku oblikujemo homogene skupine. Vsaka skupina obleče svojo barvo markirnih majčk.

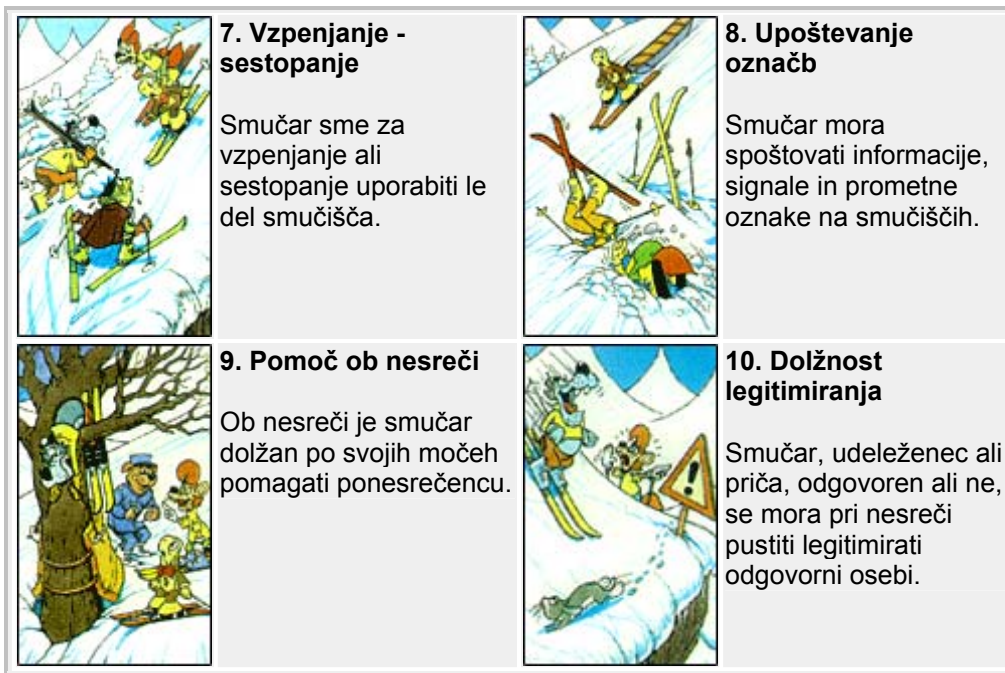
Največkrat že med vzpenjanjem nastaja prva selekcija, ker se začetniki ne znajo vzpenjati. Te tečajnike prevzamejo učitelji, ki delajo na poligonu za začetnike. Kljub temu morajo biti ob prikazu smučanja po blagi naklonini v nenehni pripravljenosti vsi

navzoči učitelji, da ulovijo tečajnika ob morebitnem nenadzorovanem spustu po pobočju.

PRVI DAN MED MALICO

V temeljnih izhodiščih pravil za zagotavljanje varne športno-rekreativne dejavnosti v zimskošportnih središčih in na smučiščih je zapisano, da morajo smučarske šole in učitelji smučanja svoje učence naučiti varnega smučanja, torej smučarske tehnike in splošnih pravil obnašanja. Učitelji morajo učence opozarjati na to, da med učenjem nimajo nikakršnih prednosti na progah in da morajo ves čas upoštevati mednarodna pravila o obnašanju za smučarje. Že prvi dan naj učitelji med malico s pomočjo priročnika Veselo in varno na sneg predstavijo tečajnikom deset FIS pravil. Vsak dan po malici naj tečajniki ta pravila tudi praktično uprizorijo.

10 FIS pravil	
	1. Obzirnost do drugega Smučar se mora obnašati tako, da ne ogroža ali poškoduje drugih smučarjev.
	3. Prehitevanje Smučar lahko poljubno prehiteva, vendar v taki razdalji, da ima prehitevani dovolj prostora za smučanje.
	5. V smuk - nadaljevanje Preden smučar odsmuča po progi, mora pogledati navzgor in navzdol, ali je varno zanj in za druge.
	2. Izbira smučine Hitrejši smučar mora smučino izbrati tako, da ne ogroža smučarjev pred seboj.
	4. Smučarsko znanje Hitrost vožnje mora smučar prilagoditi svojemu znanju, razmeram na smučišču in gostoti smučarjev.
	6. Ustavljanje Smučar se ne sme ustavljati na zahtevnejših delih smučišča, razen v sili, vendar naj se čimprej umakne.

Slika 8: Deset FIS pravil

PRVI DAN PO MALICI

Metodične enote:

- seznanjanje s smučarsko opremo,
- hoja na smučeh,
- drsenje na smučeh,
- padanje in vstajanje po padcu.

Cilji:

- naučiti tečajnike pravilno uporabljati smučarsko opremo,
- seznaniti jih z lastnostmi opreme in snega,
- razviti specifične občutke pri hoji in drsenju na smučeh,
- naučiti tečajnike vstati po padcu.

Učni pripomočki: tekač (preproga), stožci, kolebnice, zaščitni trakovi

Osrednji del:

PRILAGAJANJE NA SMUČARSKO OPREMO

VAJE ZA PRILAGAJANJE NA SMUČARSKO OPREMO

- hoja z visokim dviganjem kolen (smo vojaki, oponašamo štorčljivo...),

- hoja s čim daljšimi koraki (smo velikani, oponašamo medveda,...),
- hoja po prstih-petah (smo balerine, oponašamo miško,...),
- sonožni poskoki (oponašamo zajčke in skačemo v različne smeri),
- otrokom naredimo poligon s pomočjo stožcev, smučarskih palic, kolebnic, zaščitnih trakov in naredimo tekmovanje (vključiti je treba tudi plazenje in valjanje po snegu),
- naredimo kvadrat s smučarskimi palicami in v tem kvadratu izvajamo razne igrice za navajanje na smučarske čevlje (čarovnik, lisica,...).

VAJE ZA PRILAGAJANJE NA SMUČI NA MESTU

- mehko prehajanje iz visokega v nizek položaj in nazaj (igranje igrice dan-noč),
- podrsavanje smučmi po snegu naprej in nazaj (čistimo podlago, oponašamo delovanje žage),
- dvig nog z visokim dvigovanjem kolen (preizkušanje teže posamezne smučke),
- dvigovanje smučmi (pokažemo sosedu kakšne barve je tvoja drsna ploskev),
- dvigovanje zadnjih delov smučmi (poskušamo zapičiti krivino),
- nagibanje telesa naprej (skušamo se dotakniti krivin in s smučmi pobrisati sneg-smo čistilke),
- nagibanje telesa nazaj (poskušamo se dotakniti zadnjih delov smučmi),
- prestopanje levo-desno čez smučarsko palico (postavite več palic na tla in lahko naredite tekmovanje med dvema skupinama v korakanju čez palice in nazaj).

VAJE ZA HOJO IN DRSENJE SMUČMI V RAVNINI

- hoja in drsenje z eno smučko brez palic (skiro);
- hoja in drsenje s smučmi brez palic;
- v parih ali trojkah naj s smučarsko palico otroci drug drugega vlečejo (čudežna vozila);

- igrice (tekmovanje s čudežnimi vozili, skiro, boj za palico, tekmovanje kač, štafetne igre,...).

VSTAJANJE PO PADCU

Noge skrčimo in pritegnemo smuči pod sebe. Trup nagnemo naprej, tako da je težišče čim bliže kolenom. Palice zapičimo v sneg, se opremo nanje in vstanemo. Če vadimo brez palic, se poskušamo pobrati z opiranjem na roke, kar je otrokom pogosto celo lažje.

Sliki 8 in 9: Vstajanje po padcu brez palic

DRUGI DAN

Metodične enote:

- nastavek robnikov,
- obračanje,
- vzpenjanje,
- smuk naravnost,
- zavijanje.

Cilji:

- seznaniti tečajnike z različnimi vzpenjanji,
- naučiti jih smuk naravnost,
- delno usvojiti zavijanje.

Učni pripomočki: tekač (preproga), stožci, kolebnice, baloni, trakovi.

Pripravljalni del:

- lovljenje brez smuči in lovljenje po eni smučki,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Osrednji del:

Nastavitev robnikov dosežemo s potiskom kolen v eno stran (proti strmini) ali navznoter (klin, plug). Vaje za nastavek robnikov: prestopanje trakov, vlečenje kolebnice v parih.

Pri obračanju tečajniki obe palici zapičijo za seboj na eno stran. Smučko, ki je dlje od palic, dvignejo navpično predse, jo z zadnjim delom zapičijo v sneg, obrnejo za 180 stopinj, stopijo nanjo in hitro dodajo še drugo smučko. Vaje: kdo bo naredil lepšo zvezdo, poglej me (obrat za 180 stopinj).

Tečajniki se lahko vzpenjajo na več načinov: stopničasto, poševno stopničasto in v razkoraku. Preizkusijo naj vse tri. V začetku jim je lahko v pomoč »tekač«.

DRSENJA S KOMBINACIJO OSNOVNIH POLOŽAJEV

SMUK NARAVNOST

- drsenje v smuku naravnost;
- drsenje v smuku naravnost, prehod iz višjega v nižji položaj (po nekaj spustih dodamo tunel);
- drsenje v smuku naravnost in sonožno poskakujemo s smučmi (smo zajčki);
- drsenje v smuku naravnost in izmenično dvig smuči (oponašamo medveda);
- drsenje smuku naravnost in prestopamo v novo smučino (smo vlaki in prestopamo iz ene tirnice na drugo);
- drsenje naravnost v nizkem (smuk) položaju (smo smukači, tekmovanje);

- drsenje v smuku naravnost na eni nogi (smo akrobati);

PLUŽNI POLOŽAJ

- imitacija gibanja na mestu;
- drsenje v smuku naravnost in zaustavljanje v plužnem položaju;
- drsenje v plužnem položaju (smo tovornjaki, ki čistijo sneg);
- spustimo se v smuku naravnost v drsenje in vmes prehajamo v plužni položaj (oponašamo delovanje škarij);

KLINASTI POLOŽAJ

- imitacija gibanja na mestu
- drsenje v klinastem položaju po naklonini (smo manjši tovornjaki, ki plužijo sneg);
- izmenično prehajanje iz klinastega položaja v položaj smuka naravnost in nazaj (oponašamo delovanje škarij);

POLIGON: količki so postavljeni na tleh v snegu, eni prečno na vpadnico, drugi vzporedno z njo, in dobro označeni s stožci. Poligon je lahko različno dolg, njegova dolžina je odvisna od stopnje znanja vadečih (bolje je, da je krajši, če je znanje otrok pičlo – več dobrih ponovitev, večja frekvenca ponovitev).

PREPROSTO SPREMINJANJE SMERI

V KLINASTEM POLOŽAJU

- pahljača zavojev v klinastem položaju;
- aviončki,
- prenašanje prtljage,
- potiskanje zunanjega kolena z obema rokama,
- natararji,
- »peščena ura«.
- prečenje vpadnice in zavoj od brega v klinastem položaju;

V PARALELNEM POLOŽAJU

- korakanje v višje nadstropje (stopanje v višjo smučino);
- »ribiči« — risanje trnka (pahljača zavojev);

TRETJI DAN

Metodične enote:

- zavijanje,
- vožnja z vlečnico.

Cilji:

- razvijati sposobnost nadzorovanja hitrosti,
- usvojiti preprost zavoj,
- usvojiti vožnjo z vlečnico.

Učni pripomočki: stožci, kolebnice, baloni, trakovi, mehki poligon.

Pripravljalni del:

- kdo se boji črnega moža po eni smučki,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Osrednji del:

Glede na stopnjo znanja zavijanja povečujemo dolžino spustov. Tečajniki naj čim več smučajo. Ko smo prepričani o zadostnem znanju otrok, jih začnemo pripravljati na vožnjo z vlečnico. Najprej si ogledamo sprejem krogca in nadaljevanje vožnje, potem pa simuliramo vstop na vlečnico in sestop z nje ob pomoči krogca.

Pri vožnji z vlečnico je pomembno, da med vožnjo stojimo in se ne usedemo na krogec, da smo pozorni na vodenje smuči in gledamo naprej, da se pri padcu takoj odstranimo na rob. Ob prihodu na vrh otroške vlečnice Medo lahko začnemo učiti
ZAČETNE OBLIKE SMUČANJA:

Slike 10, 11, 12, 13: Primeri pomoči pri prvih vožnjah z vlečnico
SMUČARSKI LOKI S KLINASTIM ZAVOJEM (KLINASTI LOKI)

1. klinasti loki z daljšim prečenjem;
2. klinasti loki z daljšimi klinastimi zavoji;
 - aviončki,
 - prenašanje prtljage,
 - potiskanje zunanjega kolena z obema rokama in na koncu zavoja obiranje hrušk,
 - natararji.
3. klinasti loki;
 - klinasti loki med ovirami,

- vožnja skozi tunele,
- vlakec.

ČETRTI DAN

Metodične enote:

- vožnja z vlečnico,
- smučanje po otroškem poligonu v povezanih zavojih.

Cilji:

- usvojiti smučanje po celotnem otroškem poligonu,
- utrditi vožnjo z vlečnico.

Učni pripomočki: stožci, trakovi, mehki poligon.

Pripravljalni del:

- lovljenje v parih brez smuči,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Osrednji del:

S tečajniki opravimo čim več voženj, saj le tako napredujejo v zanesljivosti. Če znajo dovolj in so zanesljivi, jih lahko peljemo na snežni poligon, kjer se srečajo z različnimi terenskimi oblikami (grbine, valovi, skakalnica, bob ovinek, orglice ...). Na tej stopnji naj bi tečajniki že navezovali zavoje.

Slika 14: Zavoji v klinu med smrekami in gobicami mehkega poligona

ZAVOJ S KLINASTIM ODRIVOM

1. smučarski loki s klinastim odrivom
 - čiščenje čevljev;
 - natararji.
2. zavoje s klinastim odrivom;
 - čiščenje čevljev;
 - natararji,
 - zavoje s klinastim odrivom med smučarskimi palicami ali smrečicami (in aviončki, prenašanje prtljage, natararji,...),
 - vožnja skozi tunele.

PETI DAN

Metodične enote:

- priprava na tekmovanje,
- smučanje po skupinah,

- tekmovanje.

Cilji:

- izpopolniti znanje smučanja,
- ustvariti tekmovalno vzdušje.

Učni pripomočki: smučarski količki, zastavice, mehki poligon.

Pripravljalni del:

- lovljenje po eni smučki,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Osrednji del:

Otroci naj do malice čim več smučajo. Med smučanjem po postavljenem veselem veleslalomu (kombinacija količkov in mehkega poligona) jim razložimo in pokažemo pravilno vožnjo okrog količkov, gobic in smrečic. Po malici se vsi tečajniki zberejo na startu. Če skupina slabših tečajnikov ne zmore izpeljati celotne proge, jim postavimo start nekoliko nižje. Po končanem tekmovanju sledi slovesna podelitev diplom za uspešno opravljen tečaj, ki jih dobijo vsi udeleženci, in priznanj najboljšim v veselem veleslalomu.

Sliki 15 in 16: Tekmovanje v veselem veleslalomu

2. PROGRAM DELA 20-URNEGA NADALJEVALNEGA TEČAJA ZA VRTCE, OSNOVNE ŠOLE IN BOŽIČNI TER POČITNIŠKI TEČAJ

PRVI DAN DO MALICE

Metodične enote:

- pregled smučarske opreme,
- preverjanje osnovnih elementov alpskega smučanja (vzpenjanje, smuk naravnost, zavoji).

Cilji:

- ugotoviti primernost in varnost smučarske opreme otrok,
- oblikovati homogene skupine.

Učni pripomočki: tekač (preproga), stožci, markirne majčke

Pripravljalni del:

- tek s snežnimi kepami do roškega medveda in kotaljenje nazaj,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Osrednji del:

Skrben pregled smučarske opreme otrok je nujen, saj starši nekaterim otrokom ne zagotovijo primerne opreme. Če ima kateri od otrok neprimerno smučarsko opremo, naj mu učitelj posodi opremo Rogove šole smučanja, ki jo za ta namen hranimo v zabojniku. Na terenu morajo učitelji imeti navaden in križni izvijač ter nekaj vrvic za nastavitev varnostnih vezi.

Preverjanje znanja izvajamo na terenu desno od otroške vlečnice z iztekoma na poligon za začetnike. Tečajnikom učitelj prikaže stopničasto in poševno stopničasto vzpenjanje ter drsenje naravnost in smučanje. Sledi samostojno vzpenjanje in smučanje tečajnikov. V izteku oblikujemo homogene skupine. Vsaka skupina obleče svojo barvo markirnih majčk.

Največkrat že med vzpenjanjem nastaja prva selekcija, ker nekateri tečajniki slabo presodijo svoje predznanje. Tečajnike, ki se opredelijo, kot da že znajo smučati, pa

se izkaže, da se ne znajo ustaviti, po progi lovijo učitelji smučanja in jih usmerjajo v skupino začetnikov.

PRVI DAN MED MALICO

V temeljnih izhodiščih pravil za zagotavljanje varne športno-rekreativne dejavnosti v zimskošportnih središčih in na smučiščih je zapisano, da morajo smučarske šole in učitelji smučanja svoje učence naučiti varnega smučanja, torej smučarske tehnike in splošnih pravil obnašanja. Učitelji morajo učence opozarjati na to, da med učenjem nimajo nikakršnih prednosti na progah in da morajo ves čas upoštevati mednarodna pravila o obnašanju za smučarje. Že prvi dan naj učitelji med malico s pomočjo priročnika Veselo in varno na sneg predstavijo tečajnikom deset FIS pravil. Vsak dan po malici naj tečajniki ta pravila tudi praktično uprizorijo. Učitelji naj tečajnike seznanijo z nevarnostmi na smučišču, ki so lahko:

- Pričakovane (tipične) nevarnosti so tiste, ki jih smučarji lahko vnaprej predvidijo. Sem štejemo: grbine (odrinjen sneg), posamezne površine pomrznjenega snega, križanja poti smučarjev na označenih križiščih, skupino dreves ali posamezno drevo sredi smučarske proge, označene ovinke in zožitve smučarske table ipd. Pričakovane nevarnosti se posebej ne označujejo, saj so to naravna stanja.
- Nepričakovane (atipične) nevarnosti – gre za dogodke ali stanja smučišča, ki jih smučar ne more enolično vnaprej predvideti. Sem štejemo pojav skal, koprnine, stroje na smučišču ipd. Dolžnost upravljavca smučišča je nepričakovane nevarnosti na smučiščih označiti in po potrebi zavarovati ali celo zapreti smučišče.
- Začasne nevarnosti na smučiščih predstavljajo predvsem stroji za urejanje smučišč. So dinamična ovira, ki lahko na določenih mestih oziroma okoliščinah predstavljajo za smučarje veliko nevarnost.

OD MALICE PRVEGA DNE DO ČETRTEGA DNE

Tečajniki delajo v homogenih skupinah po načrtu učitelja. Določanje vsebin in organizacije vadbe na smučišču so odvisne od predznanja, sposobnosti in starosti tečajnikov ter razmer na smučišču. Učitelji naj čim več uporabljajo poligone ob otroški

vlečnici in postavljajo različne kombinacije količkov na poligonu ob »bazenu«. Učitelji morajo vedno upoštevati zakon o varnosti na smučiščih, ki med drugim opredeljuje tudi uporabo pripomočkov: Strokovni delavec lahko med poučevanjem postavi na smučišču pripomočke oziroma priprave za poučevanje le z dovoljenjem upravljavca smučišča. Prostor za poučevanje mora biti v času poučevanja označen z obvestilnim znakom in trakom vzdolž celotne postavitve.

Tečajnikom je vedno zanimivo smučanje v formacijah, zato naj bo v vadbo vključena tudi ta oblika učenja smučanja. Število tečajnikov, ki sodelujejo v formaciji postopoma povečujemo. Začnejo naj z izvedbo enostavnih smučarskih storitev v parih, kasneje pa nadaljujejo v trojkah, četvorkah, itd. Nekaj primerov za popestritev vadbe:

Spremljajoče smučanje

Učenec, kateremu damo določeno nalogo, se odpelje po bregu navzdol. Drugi učenec iz para smuča ob njem in ga opozarja na glavne napake oz. pomanjkljivosti njegovega smučanja. Nato vlogi zamenjata. To je nekoliko težja oblika vadbe, saj učencu vsilimo ti. zunanji ritem, ki ni nujno, da sovpada z njegovim notranjim ritmom.

Zasledovalna vožnja

Učenec v paru (ponavadi je to boljši učenec) zasleduje drugega učenca iz para, pri čemer poskuša ujeti njegov ritem. Med vožnjo ga opazuje in opozarja na napake. Vlogi tudi zamenjata.

Delo v trojkah

Vadba je na začetku nekoliko težja zaradi medsebojnega usklajevanja ritma in prilagoditve na širino hodnika posameznega smučarskega elementa.

Primer:

- učenci smučajo drug poleg drugega,
- učenci smučajo drug za drugim,
- piramida (dva učenca smučata zadaj, usklajeno z ritmom učenca, ki smuča spredaj),
- učenci smučajo v t.i. diagonalni postavitvi

Boljše obvladanje tehnike je pri obravnavanem načinu dela praviloma posledica boljše motivacije učencev, pa tudi učinkovitejše izrabe časa na snegu. S skupinskim smučanjem se izognemo delu v vrstah, popravljanju napak slehernega posameznika

in pretiranem čakanju. Vedno bo veljalo dejstvo, da se smučati učimo samo s smučanjem in tega je pri smučanju v formacijah veliko več (Žvan, Lešnik in Božič, 2005).

PETI DAN

Metodične enote:

- priprava na tekmovanje,
- smučanje po skupinah,
- tekmovanje.

Cilji:

- izpopolniti znanje smučanja,
- ustvariti tekmovalno vzdušje.

Učni pripomočki: smučarski količki, zastavice, mehki poligon.

Pripravljalni del:

- lovljenje po eni smučki,
- sklop gimnastičnih vaj za splošno ogrevanje.

Osrednji del:

Otroci naj do malice čim več smučajo. Med smučanjem po postavljenem veselem veleslalomu (kombinacija količkov in mehkega poligona) jim razložimo in pokažemo pravilno vožnjo okrog količkov, gobic in smrečic. Po malici se vsi tečajniki zberejo na startu. Po končanem tekmovanju sledi slovesna podelitev diplom za uspešno opravljen tečaj, ki jih dobijo vsi udeleženci, in priznanj najboljšim v veselem veleslalomu.

VODENJE SKUPINE UČENCEV NA ŠPORTNEM DNEVU

Športni dnevi so zagotovo pomemben in nepogrešljiv del šolske športne vzgoje. Izjemno so pomembni pri seznanjanju mladih z oblikami in možnostmi preživljanja prostega časa s športom. Zato so v učnem načrtu za ta predmet umeščeni v

program, ki je obvezen za vse učence. V vsakem šolskem letu / razredu osnovnošolskega izobraževanja je predpisanih pet športnih dnevov. Od teh naj bi vsaj enega pripravili pozimi. Alpsko smučanje mogoče v zadnjem desetletju zaradi najrazličnejših razlogov res izgublja osrednjo vlogo na športnem področju v Sloveniji, vendar je še vedno med najbolj priljubljenimi oblikami zimske rekreacije. Prav družinsko in šolsko okolje odločilno vpliva na poznejše odločanje oz. izbiro športnih panog, s katerimi se bo posameznik aktivneje ukvarjal.

Učitelji RŠS velikokrat priskočijo na pomoč pri pripravi in izvedbi smučarskih športnih dnevov v širši dolenski in belokranjski regiji. Z ustreznimi vsebinami, zanimivimi za otroke, ki jih ponujamo šolam kot pomoč pri organizaciji zimskošportnih dni, lahko zagotovo pripomoremo k povečanju števila otrok, ki bodo med ponujenimi panogami izbrali alpsko smučanje. Hkrati prispevamo k večji varnosti otrok na smučišču, učenje smučanja pa je kakovostnejše in bolj zanimivo.

Slika 17: Športni dan z osnovno šolo na Rogli

Populacija otrok, ki se prijavi na športne dneve na osnovnih in srednjih šolah, je izredno heterogena iz več vidikov, od katerih naj omenim samo nekatere:

- starost otrok,
- raven tehničnega znanja,
- smučarska oprema (klasične ali smuči s poudarjenim st. lokom),
- interes za določene vsebine,
- spol.

Enodnevni program šolskega športnega dneva ponavadi ne presega štirih ur aktivnega smučanja, kar je lahko malo z vidika izkoristka dneva ali pa veliko z vidika ohranjanja ustrezne motivacije otrok za izvajanje vsebin, ki smo jih načrtovali in jih nameravamo izvajati. Toliko športnega udejstvovanja povsem zadošča glede na to, da imamo opravka s priložnostnimi smučarji in ne s treniranimi športniki. Prekomerna vadba bi ob utrujenosti lahko močno povečala tveganje za morebitne poškodbe. Zaradi vsega tega vsebine športnega dneva nikakor ne morejo biti poenotene, ampak se v največji možni meri prilagajajo potrebam in pričakovanju prijavljenih in šol, ki dejavnosti organizirajo. Od tega, v kakšni meri nam bo uspelo izpolniti njihova pričakovanja in želje, je v veliki meri odvisno, ali jih bomo v prihodnje še srečevali na športnih dnevih v skupinah z vsebinami alpskega smučanja (Korak naprej, 2006).

Skupine naj ne bodo stalne ali zaprte, celo nasprotno. Prehodi iz ene v drugo skupino med dnevom so zaželeni, če temeljijo na napredku posameznika, včasih pa tudi zaradi napačne presoje pri sestavljanju skupin. Tudi menjava vodij skupin med dnevom je lahko koristna za popestritev dogajanja na snegu (vsak učitelj ima specifičen pristop in stil).

Najpomembnejša je seveda varnost izvajanja vsebin. Športni dan namreč najbolj uspe, če se vsi vrnejo domov nepoškodovani in veseli, čeprav utrujeni od telesne dejavnosti, a polnih novih vtisov in doživetij.

Učitelji RŠS, ki vodijo skupino na športnem dnevu izven matičnega smučišča, morajo imeti pri sebi nahrbtnik z naslednjo vsebino:

- torbica s prvo pomočjo,
- mobilni telefon,
- navaden in križni izvijač,
- vrvico,

- razpršilo za mazanje smuči in kork,
- rezervne otroške rokavice in smučarska očala,
- papirnate robčke,
- plastenko z vodo.

Vsebine enodnevne vadbe

1. RAD BI ZNAL SMUČATI

Skupina, v katero vključujemo otroke in mladostnike po možnosti iste starosti, katerih znanje smučanja je skromno (praviloma se na športni dan za vsebine alpskega smučanja ne prijavljajo popolni začetniki). Če je le organizacijsko možno, naj bodo prav te skupine najmanjše, saj je to pomembno tako z vidika varnosti, ustreznega napredka pri učenju smučanja, kot tudi motivacije.

Cilji vadbe so predvsem:

- pridobiti / osvežiti znanje osnovnih oblik drsenja,
- pridobiti / osvežiti znanje začetnih oblik smučanja, po možnosti do navezovanja zavojev na paralelnih smučeh (osnovno vijuganje),
- pridobiti / osvežiti znanje ustrezne in varne uporabe žičnic,
- varna in zanimiva vadba (ustrezen teren, po možnosti s štafetnimi igrami, poligoni, različne terenske oblike ...)

Vsebina vadbe:

OSNOVNE OBLIKE DRSENJA

- Prilagajanje na smuči in osnovne položaje:
 - klinasti položaj,
 - pluzni položaj.
- Drsenja s kombinacijo osnovnih položajev - preprosto spreminjanje smeri:
 - v klinastem položaju,
 - v paralelnem položaju.

ZAČETNE OBLIKE SMUČANJA

- Smučarski lok s klinastim zavojem.

- Zavoj s klinastim odzivom.
- Osnovno vijuganje (s kombinirano tehniko).

Pri vadbi je še posebej pomembno, da poskušajo učitelji oz. vodje skupin vanjo vključevati čim več elementov igre in zabave (hitrostni in spretnostni poligoni, štafetne igre, postavitve s palicami, deli opreme, stožci). Na nekaterih smučiščih je za omenjeno vadbo bolj poskrbljeno, saj so poligoni že vnaprej pripravljene in jih lahko s svojimi skupinami s pridom uporabljamo. Na drugih pa je priprava in izvedba vadbe prepuščena večji ali manjši iznajdljivosti smučarskih učiteljev.

2. VELIKO BI PRESMUČAL

V to skupino vključujemo vse tiste otroke in mladostnike, ki osnove smučanja dobro obvladajo in brez težav navezujejo zavoje na paralelnih smučeh v manjših do srednje velikih hitrostih. Za to skupino je pomembno, da njeni člani nimajo občutka, da so v šoli smučanja, ampak da smučajo pod nadzorom učitelja – smučarskega partnerja, ki jim z občasnimi koristnimi nasveti svetuje ob težavah, ki jih imajo pri smučanju, in popravlja njihovo tehniko smučanja. Za popestritev vadbe in izogibanje čakanju v vrstah uporabimo frontalno vadbo, vadbo v parih (zasledovalna in senčna vožnja), vadbo v formacijah in podobno. Zelo je dobrodošlo smučanje v postavitvah, če je to le izvedljivo.

Cilji vadbe:

- osvežiti znanje začetnih oblik smučanja,
- pridobiti/osvežiti znanje nadaljevalnih oblik smučanja,
- pridobiti informacije in znanje o dopolnilnih oblikah smučanja,
- varna in zanimiva vadba (ustrezen teren, skupinska vadba, poligoni, različne terenske oblike, po možnosti postavitve. ..).

Vsebina vadbe:

NADALJEVALNE OBLIKE SMUČANJA

- vijuganje v širšem hodniku
- s kombinirano tehniko
- z zarezno tehniko

- vijuganje v ožjem hodniku

DOPOLNILNE OBLIKE SMUČANJA

- zarezno vijuganje z izrazitim nagibanjem telesa vijuganje po eni smučki
- vijuganje po notranji smučki smučanje vzvratno
- terenski skoki...

Sistematično utrjevanje znanja osnovnih oblik drsenja bi jih, kljub koristnosti, dolgočasilo, zato posamezne vaje poskušamo vključiti v vadbo občasno na način igre, po možnosti v poligonih in podobno.

3. DAN V SNEŽNEM PARKU

Današnji mladi in najmlajši generaciji je zelo blizu t. i. street, snow&skateboard subkultura, ki ne pomeni samo oblike športnega udejstvovanja, ampak tudi način preživljanja prostega časa, obnašanja, oblačenja ... Zato ni čudno, da so snežni parki pravi magnet, ki že nekaj časa ne privlači samo deskarjev, ampak vse več smučarjev.

T. i. snežni parki so posebni poligoni, ki skladno s terensko konfiguracijo omogočajo izvajanje sodobnih elementov smučanja. Prav takšna nadgradnja smučanja postaja med mladimi in tudi nekoliko starejšimi v svetu vse bolj priljubljen način preživljanja prostega časa na smučiščih. V zadnjih letih se je predvsem zaradi uveljavitve zrezne tehnike število smučarjev spet povečalo in številni izmed njih iščejo zabavo prav v snežnih parkih, kjer izkoriščajo možnosti, ponujene v snežnih kanalih («half pipe»), na skakalnicah («big air») in drugih rekvizitih («rail«...).

Najnovejše sheme takšnih užitkov v snežnih parkih ne obravnavajo več kot nadgradnjo nadaljevalnih ali celo vrhunskih oblik smučanja, temveč ponujajo prvo možnost prehoda v snežne parke že potem, ko začetnik obvlada najbolj preproste začetne oblike smučanja – smučarske loke. Seveda je prvi pogoj za izvajanje takšnih smučarskih elementov interes posameznika. In ker je takšnih interesov zlasti med mladimi vse več, mora povezovanje šole alpskega smučanja s šolo prostega sloga postati stalnica.

UČENJE SMUČANJA ZA EN DAN IN VIKEND PAKETI

Učenje posameznika, kjer ima učitelj na voljo le en dan oz. šest ur vsekakor ni enostavna naloga, saj je potrebno uporabiti vse znanje in kreativnost, da bi posameznika pripeljali na višji nivo in mu hkrati zagotovili zanimivo in pestro vadbo. Vsekakor je uspeh odvisen od učenčevega predznanja in njegovih psihofizičnih sposobnosti.

PRILAGAJANJE NA SMUČI IN OSNOVNE POLOŽAJE

- vadba osnovnih položajev na mestu in v drsenju (blaga naklonina), kjer je poudarek na pravilni drži (kolena, trup, roke, hrbtenica, glava), ravnotežnem položaju. Klinasti položaj uporabimo »izključno za zaustavljanje«
- preproste spremembe smeri v paralelnem in klinastem položaju, kjer je poudarek na pravilni izvedbi (celotno gibanje), ravnotežni položaj, pravilno gibalno zaporedje, natančnost pri izvedbi. Uporabljamo »pahljačo«, kjer se posameznik spušča vedno bolj strmo v vpadnico.

PREPROSTE SPREMEMBE SMERI

- pahljača zavojev v klinastem položaju, ki jo uporabimo le v primem, da je pri učencu prisotna visoka stopnja strahu
- pahljača zavojev v paralelnem položaju (z vrtenjem in zvrčanjem), poudarek je predvsem na izpeljavi zavojev k bregu z zarezovanjem. Pri tem uporabljamo več različnih vaj, ki posamezniku omogočajo čimbolj natančno izvedbo:
 - zavoji k bregu s spodnjo krmarico,
 - zavoji k bregu z rokami v bokih,
 - zavoji k bregu s palicami v predročenu, ki so pravokotno na smer vožnje,
 - zavoji k bregu kjer je notranja roka na boku, zunanja roka v predročenu in vzporedna s smučmi,
 - zavoji k bregu v položaju za smuk.

ZAČETNE OBLIKE SMUČANJA

1. zavoj s klinastim odzivom

- Izpeljava zavojev z držo palic vodoravno v predročenu,
- Izpeljava zavojev brez uporabe palic,
- Izpeljava zavojev z držo palic - vzporedno s smučmi.

2. smučarski loki s paralelnim odzivom

- izpeljava smučarskih lokov z držo palic vodoravno v predročenu,
- izpeljava smučarskih lokov brez uporabe palic,
- izpeljava smučarskih lokov brez vbadanja palic,
- izpeljava enega smučarskega loka z vbodom palice.

3. osnovno vijuganje (kombinirana tehnika — vrtenje in zvrčanje stopal):

- imitacija osnovnega vijuganja na mestu,
- imitacija osnovnega vijuganja med drsenjem po vpadnici,
- prehod iz zavojev s klinastim odzivom v osnovno vijuganje, prehod iz smučarskih lokov s paralelnim odzivom v osnovno vijuganje,
- prehod iz imitacije osnovnega vijuganja med drsenjem po vpadnici v osnovno vijuganje blizu vpadnice,
- osnovno vijuganje z držo palic vodoravno v predročenu,
- osnovno vijuganje z rokami v bokih,
- osnovno vijuganje, palice držimo pred seboj vzporedno s smučmi,
- osnovno vijuganje s kombinirano tehniko.

NADALJEVALNE OBLIKE SMUČANJA

Vijuganje v širšem hodniku s kombinirano tehniko

- navezovanje daljših zareznih zavojev brez vbadanja palic na položnejšem terenu,

- navezovanje daljših zareznih zavojev s potiskom spodnje smuči v t.i. spodnjo krmarico na položnejšem terenu,
- navezovanje daljših zareznih zavojev v položaju za smuk («v žabi») na položnejšem terenu,
- navezovanje daljših bolj zaprtih (kombinirana tehnika) zavojev na strmejšem terenu; z rokami v predročenu — palice vodoravno,
- navezovanje daljših bolj zaprtih (kombinirana tehnika) zavojev na strmejšem terenu; z rokami se primemo za kolena in jih potiskamo v smer novega zavoja,
- navezovanje daljših bolj zaprtih (kombinirana tehnika) zavojev na strmejšem terenu; z rokami se primemo za boke in jih potiskamo v smer novega zavoja,
- navezovanje daljših bolj zaprtih (kombinirana tehnika) zavojev na strmejšem terenu,
- vijuganje v širšem hodniku v zahtevnejših pogojih z večjo hitrostjo.

V primeru, da učimo učenca z dobrim smučarskim predznanjem, vse opisane naloge skušamo izpeljati z zarezno tehniko, brez oddrsavanja.

TEKMOVALNO SMUČANJE ZA REKREATIVNE SMUČARJE

Tekmovalnost postaja vedno bolj dominantna oblika vedenja, ki je marsikje izražena že do te meje, da predstavlja enega najpomembnejših elementov v človekovem vrednostnem sistemu. Športu (tudi smučanju) pa je lastna tekmovalnost, ki se odraža bodisi v primerjanju posameznika z drugimi ali s samim seboj (Tušak in Tušak, 1994).

Smučarsko društvo Krka Rog že vrsto let prireja sindikalna tekmovanja v veleslalomu za vsa večja podjetja in ostala združenja na širšem področju dolenske in belokranjske regije. Najboljši posamezniki se kasneje pomerijo na delavskih športnih igrah. Med udeleženci teh tekmovanj vlada precejšen interes za izboljšanje in trening tekmovalne tehnike. V RŠS smo tako pripravili program dela tudi za to skupino smučarjev.

Vadbo razdelimo na več stopenj učnega procesa, in sicer:

1. ugotovitev obstoječega smučarskega znanja, v smučanju na prostem ali v postavitvah,
2. definiranje glavnih napak oziroma težav,
3. oblikovanje načrta vadbe (vaje, teren,...),
4. vadba v prostem smučanju,
5. vadba v postavitvah,
6. kontrola.

Dnevno vadbo oblikujemo tako, da vadimo oziroma izboljšujemo najprej največjo težavo, kar pomeni, da si zastavimo dosegljiv cilj vsakega vadbenega dne. Najpogostejše napake, katerih odpravljanje lahko predstavlja enodnevni sklop:

1. NEURAVNOTEŽEN POLOŽAJ - SEDEČ POLOŽAJ TELESA

Smučanje v neuravnoteženem položaju je ena največjih, če ne celo največja težava mnogih smučarjev. Z nepravilnim uravnoteženjem telesa prihaja do posledično neprimerne obremenitve smuči, kar se jasno odraža v načinu izpeljave zavoja, sami liniji zavoja, mirnosti smuči v zavoju, itd. Najučinkoviteje odpravimo to težavo z uporabo kratkih smuči, ki nudijo zelo malo opore v smeri naprej-nazaj. Smučar je prisiljen ohranjati uravnotežen položaj na sredini smuči.

Vaje:

- izvedba končnih storitev s krajšimi smučmi,
- izvedba raznovrstnih oblik smučanja na kratkih smučeh,
- palice pod zadnjico - roke so obrnjene naprej in z njimi potiskamo naprej.

2. POSTAVITEV KOLČNE IN RAMENSKE OSI

Ne glede na dejstvo, da je za sodobno smučanje značilno sledenje ramenske osi v zavoju, pa je le ta lahko dovoljena samo do stopnje, ko zunanja rama v zavoju še ne prehiteva notranje. Rotacijo lahko preprečimo na enostaven način in sicer s samo držo rok — dokler je notranja roka pred notranjim kolenom je rotacija nemogoča.

Vaje:

- Superman (spodnjo roko iztegnemo in z njo kažemo v smer smučanja),
- roke v boke, roke za glavo, roke prekrizane na trupu,
- smučanje v smuk položaju.

3. »A« OZIROMA »X« POLOŽAJ NOG IN POLOŽAJ STOPAL NASPLOH

»A« oziroma »X« položaj nog je posledica nepravilnega položaja telesa v zavoju (predvsem kolčne osi). Z usmerjeno vadbo in korekcijskimi vajami poskušamo aktivirati obe nogi v zavoju.

Vaje:

- vadba nagiba kolen v zavoj na mestu,
- izvedba raznovrstnih oblik smučanja na kratkih smučeh,
- roke na kolena — potisk obeh kolen v zavoj,
- obe roki na notranje koleno in potisk le-tega v zavoj
- med kolena vstavimo balon za ustrezno razširitev kolen ali si namestimo manjšo žogico pod smučarske hlače, ki nas ob dotiku spominja na nepravilno izvedbo.

4. POLOŽAJ HRBTENICE

Ena od pogostih težav smučarjev je nepravilen položaj zgornjega dela telesa oz. položaj hrbtenice, ki je preveč iztegnjena, smučar pa preveč »odprt«. S tem je posledično onemogočeno pravilno delo nog, obstaja tudi velika nevarnost pojava sedečega položaja. Smučarja skušamo prisiliti v položaj »MAČKE« (usločena hrbtenica), pri katerem je hrbtenica upognjena nekoliko naprej, težišče smučarja pa pomaknjeno proti prstom stopal.

Vaje:

- izvedba končnih storitev s krajšimi smučmi,
- izvedba raznovrstnih oblik smučanja na kratkih smučeh (poudarjeno delo rok in uporabe palic)

UČENJE SMUČANJA STAREJŠIH

RŠS želi v starostni strukturi svojih tečajnikov povečati delež starejših tečajnikov.

Za varno udeležbo starejšega prebivalstva na smučanju je potrebo poskrbeti za veliko dejavnikov, ki so nekoliko drugačni, kot pri organizaciji smučanja za otroke. Zaradi večjega števila dejavnikov tveganja je potrebno posvetiti pozornost tudi morda na videz nepomembnim podrobnostim v opremi, smučiščih, vremenu, vidljivosti, itd. Pri učenju smučanja starejših je nerealno pričakovati, da bo smučar dosegel vrhunske oblike smučanja, ampak se bo verjetno več kot zadovoljil že z osnovnimi oblikami. Predvsem pa je namen takega smučarja varno pripeljati do samostojnega in varnega smučanja po najlažjih nezahtevnih terenih, ter samo gibanje in bivanje v naravi ter druženje s prijatelji (Čuk, 2007).

Primer učenja, prilagojenega starejšim:

Po predstavitvi se je treba dobro ogreti na preprostem terenu z vmesnimi odmori. Tečajnike je treba ves čas spraševati o občutkih glede ritma in zahtevnosti vaj ter oboje po potrebi prilagajati njihovim sposobnostim. Skrbimo za dobro razpoloženje. Med spoznavanjem, ogrevanjem in tudi samim učenjem smučanja poskušamo upoštevati te nasvete:

1. Veliko starejših smučarjev ima za sabo zelo zanimivo zgodovino smučanja. Taki posamezniki lahko s pogovorom o svojih začetkih na smučeh veliko pripomorejo k dobremu razpoloženju v skupini in sproščenosti.
2. Dobro je posameznike v skupini vprašati, na katerih športnih področjih se počutijo še posebej močni – kaj imajo pri teh športih najraje. Naj bo ogrevanje združeno s spoznavanjem in druženjem – izmenjavo izkušenj in ne monotono opravilo, ki zgolj preprečuje poškodbe neogretilih delov telesa.
3. Vprašati jih je treba, kakšne težave pričakujejo pri učenju smučanja in katerih se najbolj bojijo.
4. Pred začetkom smučanja se je treba pozanimati o njihovih morebitnih poškodbah in / ali bolečinah (hrbet, kolena, kolki, glava, ...), kako je z njihovim vidom (so daljnovidni, kratkovidni, nosijo očala, ...), kako vzdržljive se počutijo, ...

5. Postavimo cilje. Dobro jim je pojasniti, da nova tehnika smučanja in spremenjene smuči lahko podaljšajo njihovo smučanje za precej let.
6. Po ogrevanju je treba narediti raztezne vaje, ki pa naj ne bodo sunkovite, balistične, ampak nadzorovane, bolj statične.
7. Žičniške naprave so zelo hitre, zato je smučanje lahko ležerno, uživaško in predvsem polno vmesnih postankov za oddih. Med vsakim postankom je starejše smučarje treba spraševati o njihovem počutju, ritmu in zahtevnosti terena ter učenje prilagoditi odgovoru.
8. Pred vsakim odhodom na vlečnico je treba oceniti utrujenost smučarjev, jih o tem tudi povprašati in po potrebi tudi prekiniti smučanje, saj je pri starejših ob utrujenosti možnost poškodb še večja kot sicer (Čuk, 2007).

5.5 Strategija razvoja RŠS v prihajajočih letih

RŠS po kakovosti sodi med boljše v Sloveniji. Žal v okolici smučarskega centra Bela ni hotelskega objekta, v katerem bi gostje lahko preživljali oddih. Šola je tako odvisna od dnevnih gostov ter tedenskih tečajev za šole in vrtce.

Obratovanje smučišča in s tem šole je močno pogojeno z vremenskimi razmerami, saj smo eno od najjužnejših in najnižje ležečih smučišč v Sloveniji. Zadnja leta imamo velike težave z visokimi temperaturami in majhno količino snega. Zaradi tega težko vnaprej načrtujemo tečaje in drugo delo na smučišču ter širimo svojo ponudbo.

Druga težava je pičla pripravljenost upravljalcev in lastnikov za vlaganje v smučarski center, saj ti zaradi kratkih sezon in posledično nizkega dobička ne naredijo dovolj za razvoj smučišča. Kljub navedenim težavam si prizadevamo izboljšati in popestriti ponudbo. Spodaj je naštetih nekaj naših predlogov in želja.

V sodelovanju s smučiščem bi lahko popestrili smučarske proge z različnimi terenskimi oblikami (grbine, valovi, skakalnice, prelomnice, predori, ...), ki bi odprle nove možnosti učenja smučanja.

Na poligonu za začetnike bi bil nujen tekoči trak, saj bi tečajnikom z njim prihranili veliko energije in poskrbeli za to, da ne bi izgubljali motivacije že ob začetku vadbe. S trakom bi bilo učenje lažje, zanimivejše in bolj kakovostno. Tako bi se namreč povečala frekvenca vadbe in začetniki bi hitreje napredovali.

Ponudbo želimo popestriti tudi z organiziranimi izleti na druga smučišča, saj je smučarski center Bela za izkušene smučarje premajhen. Naše goste bi seznanili z drugimi smučišči v Sloveniji in tujini. S tem pa bi svojo šolo predstavili tudi tistim smučarjem, ki ne obiskujejo smučarskega centra Bela, in jih spodbudili oziroma privabili na naše smučišče.

Predvsem pa želimo veliko več pozornosti nameniti gostom iz Hrvaške, kjer je smučanje že nekaj let v silovitem vzponu. Lokacija smučarskega centra Bela in s tem RŠS je zelo zanimiva ter lahko dostopna za smučarje iz sosednje države. Žal te

prednosti kot najbližje slovensko smučišče za območje velemest Zagreb, Reka in Karlovac ne izkoristimo dovolj. V RŠS se tega zavedamo in poskušamo skupaj s smučiščem nameniti več sredstev za promocijo na omenjenih območjih.

Še ena zanimiva tržna niša so podjetja. Načrtujemo ponudbo motivacijskih tečajev smučanja za zaposlene in poseben animacijski program za poslovne partnerje, ki obiščejo podjetja v naši okolici.

RŠS trenutno uporablja dva različna logotipa, kar pa ni ravno najboljše za zunanjo prepoznavnost in vnaša nekoliko zmede ob njuni uporabi. Zato predlagamo nov logotip. Pri oblikovanju nam je na pomoč priskočil priznani slovenski ilustrator in menimo, da bo nov logotip duhovito in simpatično predstavljal RŠS.

Slika 18: Predlog novega logotipa RŠS

6.0 SKLEP

V diplomski nalogi smo ob zbranih podatkih predstavili delo v RŠS in nakazali smernice njenega razvoja v prihodnjih letih. Preučili smo delo šole v minulih petih letih in predstavili njen organizacijski model.

Ugotovili smo, da je delovanje RŠS tesno povezano z obratovanjem smučarskega centra Bela. To potrjujejo nihanja v številu tečajnikov glede na število obratovalnih dni smučišča. Vsako leto je s šolo pripravljenih sodelovati več učiteljev, vendar kljub temu primanjkuje strokovnega kadra za delo med tednom. Zbrani podatki kažejo, da RŠS vsako leto uspe povečati svojo zbirko smučarske opreme, namenjene za izposajo. To je posledica dogovora, da je večina prihodka, ki ga ustvari RŠS, namenjena za nakup predvsem smučarske opreme za otroke. Ti si jo lahko brezplačno izposodijo na vseh tečajih, ki jih pripravi RŠS.

Organizacijsko RŠS deluje zelo dobro. Ima izdelano zunanjo podobo, vidno in lepo urejeno lokacijo na smučišču, veliko opreme za izposajo in dobro kadrovske zasedbo. Zgledno je sodelovanje z matičnim društvom SD Krka Rog in s smučarskim centrom Bela, ki ga še dodatno opredeljuje pogodba. Nekoliko bi bilo treba izboljšati le področje marketinga.

Glavni del naloge so primerne vsebine in metode dela, ki bodo v pomoč učiteljem pri delu na snegu. Program učenja smučanja je usklajen s programom slovenske nacionalne šole smučanja. V starostni strukturi tečajnikov RŠS je kar 95 odstotkov otrok. Zato namenljajo posebno pozornost učnim metodam, ki so prilagojene najmlajšim. Pri tem prevladujejo igralne oblike, s katerimi učitelji smučanja zabavno in igrivo pripeljejo svoje tečajnike do zelenega smučarskega znanja. Predstavljene vsebine so oblikovane v naslednje sklope: otroško smučanje – učenje skozi igro, vodenje skupine učencev na športnem dnevu, učenje smučanja za en dan in vikend paketi, tekmovalno smučanje za rekreativne smučarje, učenje smučanja starejših.

RŠS po kakovosti sodi med boljše v Sloveniji. Žal v okolici smučarskega centra Bela ni hotelskega objekta, v katerem bi gostje lahko preživljali oddih. Šola je tako odvisna od dnevnih gostov ter tedenskih tečajev za šole in vrtce.

RŠS smučanja skupaj s smučiščem Bela v prihodnosti načrtuje uvedbo nekaj novosti pri delu na snegu in v ponudbi za goste. V načrtu je izboljšanje prepoznavnosti ter privabljanje gostov iz sosednje Hrvaške in lokalnih podjetij. V ta namen je v diplomski nalogi predstavljen tudi nov logotip šole.

7.0 ZAKLJUČEK

Splošno znano dejstvo, ki se je potrdilo tudi med raziskovanjem in pripravljanjem te diplomske naloge, je, da so različne oblike zimske rekreacije na snegu zelo priljubljene, najpogostejša med njimi je smučanje. Temu ne morejo do živega niti vse bolj mile zime, ki najbolj skrbijo zimske turistične delavce, niti na splošno slabše finančne možnosti povprečnih Slovencev oziroma njihov šibkejši standard.

Priljubljenost panoge je zagotovo tudi plod kakovostnega strokovnega dela učiteljev in trenerjev smučanja. S stalnem poglobljanjem in širjenjem znanja učitelji vzdržujejo strokovnost na visoki ravni ter sledijo nenehnem razvoju panoge in novim smernicam tako v smučanju kot v metodiki poučevanja.

Za dosego strokovnosti pri delu potrebujejo šole smučanja finančna sredstva, do katerih lahko pridejo le ob pomoči uspešnega marketinga. A v praksi veliko šol smučanja v Sloveniji namenja pozornost le delu na terenu, zanemarjajo pa druge vidike organizacije, ki bi jim olajšale delo ali omogočile, da ga izboljšajo. Ker med učitelji smučanja pogosto ni strokovnjakov za to področje, bi bila možna rešitev sodelovanje z zunanjimi sodelavci.

Vse delovanje v tej smeri pa mora slediti najpomembnejšemu cilju: zadovoljstvu uporabnika naših storitev. Če bodo te kakovostne, bo na smučeh namreč bolj varen, saj bo možnost poškodb ob dobri tehniki minimalna, manj se bo naprezal in posledično bolj užival. Vsi vemo, da ni lepšega kot spust po opojni belini, med katerim se človek spet kar najbolj približa naravi. S pozitivnim odnosom, zagnanostjo, dobro voljo in predvsem strokovnostjo bodo šole smučanja tudi v prihodnje pomagale ohranjati smučanje kot eno izmed najbolj množičnih športnih panog v Sloveniji.

8.0 LITERATURA:

1. AŽNOH, R. (1996). *Idejna študija razvoja smučarskega centra Ivarčko jezero — Ošven*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
2. BADJURA, R., (1956). *Bloško starosvetno smučanje in besedje*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
3. ČUK, G. (2007). *Vidiki organizacije alpskega smučanja za starejše*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
4. GUČEK, A. (1998). *Po smučinah od pradavnine*. Ljubljana: Magnolija.
5. GUČEK, A., VIDEMŠEK, D. et al. (2002). *Smučanje danes*. Ljubljana: Združenje učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije.
6. JERŠIČ, M. (1985). *Turistična geografija*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
7. JERŠIČ, M. (1989). *Zimsko-športni turistični kraji – Razvojne možnosti in dileme*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
8. *Korak naprej – opis temeljnih smučarskih storitev*. (2006). Ljubljana: Združenje učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije.
9. KOVAČIČ, M. (2005). *Analiza razvoja in strategija Smučarske šole Rogla*. Diplomaska naloga, Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport.
10. LEŠNIK, B. (2005). Na smuči z veseljem, užitkom in novim zakonom o varnosti na smučiščih. *Šport*, 52/priloga (4): 9-12.
11. LEŠNIK, B. in ŽVAN M. (2007). *Naše smučine: teorija in metodika alpskega smučanja*. Ljubljana: SZS – ZUTS Slovenije.
12. MAJERIČ, M. (2003). Nekaj napotkov za varno smučanje na športnih dnevih in v šoli v naravi. *Zbornik referatov*. Nova Gorica: 16. strokovni posvet Zveze društev športnih pedagogov Slovenije.
13. MARTINŠEK, U. (2004). Nacionalna šola smučanja Slovenije omogoča kakovostnejšo izvedbo športnih dni in zimskih šol v naravi. *Šport*, 52/priloga (4): 19-20.
14. MARUŠIČ, T., (2006). *Slovensko smučarsko pravo in varnost na smučiščih*. Ljubljana: Uradni list Republike Slovenije.
15. MAVER, M. (2001). *Kako smučati z novimi smučmi*. Ljubljana: Knjižna zadruga.

16. MAVER, M. in BELEHAR, I. (1995). *Spet zavoj k bregu—ne, hvala*. Ljubljana: Knjižna zadruga.
17. MUROVEC, S. (2006). *Na kanto! Sistem UPS*. Kranj: samozaložba.
18. PETROVIČ, K., BELEHAR, I. in PETROVIČ, R. (1987). *Po Rokovih smučinah*. Sarajevo: Agencija za tržne komunikacije.
19. PIŠOT, R. in VIDEMŠEK, M. (2004): *Smučanje je igra*. Ljubljana: Združenje učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije.
20. SEVER, D. in BEDRAČ, G. (2006). *Smučišče in oprema smučarskih prog*. Ljubljana: CPU, Center za poslovno usposabljanje.
21. Slovenija-ski.net 2008; spletna stran: <http://www.slovenija-ski>
22. SMITH, W. (2006). *Go ski*. London: Dorling kindersley limited.
23. TUŠAK, M. in TUŠAK, M. (1994). *Psihologija športa*. Ljubljana: Znanstveni inštitut filozofske fakultete.
24. *Veselo in varno na sneg* (2002). Ljubljana: Smučarska zveza Slovenije.
25. ZOR, A. (1968). *Zimski turizem v Sloveniji*. Ljubljana: Urbanistični inštitut Slovenije.
26. ŽVAN, M., AGREŽ, F., BERČIČ, H., DVORŠAK, M., LEŠNIK, B., MAVER, D., MUROVEC, S., PETROVIČ, R., RAJTMAJER, A., ŠEGULA, P., ŠTURM, R., VIDEMŠEK, D. in VUČETIČ, L. (1996). *Alpsko smučanje*. Ljubljana: Inštitut za šport Fakultete za šport.
27. ŽVAN, M. (2005). Slovenska šola smučanja in tekmovalni rezultati. *Šport*, 52(4), 3-4.